

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΡΓΟ :

«ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ,
ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΑ ΤΟΥ
ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΡΕΘΥΜΝΟΥ»

ΠΡ/ΣΜΟΣ :

1.500.000,00 ΕΥΡΩ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Άρθρο 1 ^ο :	Αντικείμενο και αρχικό συμβατικό χρηματικό αντικείμενο της εργολαβίας
Άρθρο 2 ^ο :	Τεχνικές Προδιαγραφές
Άρθρο 3 ^ο	Τρόπος εκτέλεσης εργασιών
Άρθρο 4 ^ο :	Προθεσμίες
Άρθρο 5 ^ο	Χρονοπρογραμματισμός των δραστηριοτήτων του έργου
Άρθρο 6 ^ο	Υπέρβαση προθεσμιών – Ποινικές ρήτρες
Άρθρο 7 ^ο	Μελέτη των συνθηκών κατασκευής του έργου
Άρθρο 8 ^ο	Σύμβαση κατασκευής του έργου
Άρθρο 9 ^ο	Εγγύηση καλής εκτέλεσης
Άρθρο 10 ^ο	Χρόνος εγγύησης και συντήρησης του έργου
Άρθρο 11 ^ο	Αριότητα κατασκευής – ποιότητα και προέλευση υλικών ημικατεργασμένων προϊόντων
Άρθρο 12 ^ο	Αυξομειώσεις εργασιών – Νέες εργασίες
Άρθρο 13 ^ο	Αναθεώρηση τιμών, απολογιστικές εργασίες
Άρθρο 14 ^ο	Τόπος επιμέτρησης εργασιών – ημερολόγιο έργου
Άρθρο 15 ^ο	Εργασίες εκτελούμενες από την Υπηρεσία ή από άλλους αναδόχους
Άρθρο 16 ^ο	Πιστοποιήσεις – εντολές πληρωμών – επιμετρήσεις
Άρθρο 17 ^ο	Βεβαίωση περάτωσης εργασιών
Άρθρο 18ο	Παραλαβή του έργου
Άρθρο 19 ^ο	Τελικός λογαριασμός
Άρθρο 20 ^ο	Ορισμός αντικλήτου – Συνεννοήσεις – αλληλογραφία
Άρθρο 21 ^ο	Εργοταξιακές παροχές
Άρθρο 22 ^ο	Ποιότητα και τρόπος εκτέλεσης εργασιών – Απαιτούμενοι έλεγχοι και μελέτες, πρόγραμμα ποιότητας έργου (ΠΠΕ)
Άρθρο 23 ^ο	Χάραξη – Καθορισμός σταθμών
Άρθρο 24 ^ο	Λοιπές υποχρεώσεις – Αφανείς εργασίες
Άρθρο 25 ^ο	Προσπέλαση στο εργοτάξιο
Άρθρο 26 ^ο	Προσωρινές εγκαταστάσεις – Προστατευτικές κατασκευές – Φύλαξη υλικών – Καθαρισμός
Άρθρο 27 ^ο	Επείγουσες επισκευές
Άρθρο 28 ^ο	Χρήση υλικών, μεθόδων κ.λπ., που καλύπτονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας
Άρθρο 29 ^ο	Ελαττώματα του έργου - Έλλειψη συμφωνημένων ιδιοτήτων

Άρθρο 30°	Εξασφάλιση γειτονικών ιδιοκτησιών / εγκαταστάσεων
Άρθρο 31°	Προστασία περιβάλλοντα χώρου
Άρθρο 32°	Γενικά περί εργασιών και μέτρων ασφαλείας στο έργο
Άρθρο 33°	Διεύθυνση των έργων από τον Ανάδοχο
Άρθρο 34°	Εκλογή του προσωπικού του Αναδόχου – Ειδικές υποχρεώσεις σε προσωπικό
Άρθρο 35°	Ατυχήματα και ζημιές στο εργατικό προσωπικό
Άρθρο 36°	Τήρηση Νόμων, Αστυνομικών διατάξεων
Άρθρο 37°	Έκδοση αδειών
Άρθρο 38°	Εγκαταστάσεις – Διευκολύνσεις στην Υπηρεσία
Άρθρο 39°	Στοιχεία τα οποία πρέπει να διαθέτει το Εργοτάξιο
Άρθρο 40°	Ευθύνες και υποχρεώσεις του Αναδόχου
Άρθρο 41°	Ευθύνη του Αναδόχου για την εφαρμογή της μελέτης και για την ποιότητα του έργου
Άρθρο 42°	Δοκιμές εγκαταστάσεων – Συντήρηση
Άρθρο 43°	Κατασκευαστικά σχέδια – Λήψη φωτογραφιών
Άρθρο 44°	Εκπαίδευση προσωπικού – Συντήρηση
Άρθρο 45°	Προστασία υφισταμένων εγκαταστάσεων – Δικτύων
Άρθρο 46°	Διεξαγωγή της κυκλοφορίας κατά την διάρκεια της κατασκευής
Άρθρο 47°	Γενικά έξοδα, όφελος κ.λπ., εργολαβικά ποσοστά – επιβαρύνσεις
Άρθρο 48°	Ασφαλίσεις
Άρθρο 49°	Ισχύουσα Νομοθεσία – Κανονισμοί

Άρθρο 1ο
Αντικείμενο και αρχικό συμβατικό χρηματικό αντικείμενο
της εργολαβίας

Αντικείμενο της παρούσας εργολαβίας είναι η «**ΑΝΑΠΛΑΣΗ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ, ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΧΩΡΩΝ ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΑ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ**»

- 1.- Τα είδη των εργασιών, οι ποσότητες και οι προδιαγραφές του τρόπου εκτέλεσής τους περιέχονται στο Τιμολόγιο Μελέτης, Τεχνική Περιγραφή και στα υπόλοιπα συμβατικά τεύχη του έργου.
- 2.- Αρχικό συμβατικό χρηματικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι το συνολικό ποσό του προϋπολογισμού της προσφοράς του μειοδότη (το έντυπο προσφοράς χορηγείται από την Υπηρεσία).

Άρθρο 2ο
Τεχνικές Προδιαγραφές

Στο προς εκτέλεση έργο ισχύουν οι εγκεκριμένες Τεχνικές Προδιαγραφές Οικοδομικών, καθώς και οι επιμέρους τεχνικές προδιαγραφές των ειδικών εργασιών του εν λόγω έργου όπως αναλυτικά περιγράφονται στα τεύχη της εγκεκριμένης μελέτης καθώς και στην Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων.

Άρθρο 3ο
Τρόπος εκτέλεσης εργασιών

- 1.-Ο ανάδοχος και οι εντεταλμένοι από αυτόν Αρχιτέκτονας, Πολιτικός Μηχανικός & Μηχανολόγος Μηχανικός οφείλουν να εκτελέσουν τις εργασίες σύμφωνα με τα στοιχεία της εγκεκριμένης μελέτης και με τις οδηγίες ή άλλα συμπληρωματικά στοιχεία, που θα δοθούν σ' αυτούς από την επίβλεψη.
- 2.-Ο ανάδοχος οφείλει μέσα σε ΔΕΚΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΕΣ ΗΜΕΡΕΣ (**10 Η.Η**) από την εγκατάστασή του και παράλληλα με την έναρξη των εργασιών, να κάνει λεπτομερή έλεγχο των στοιχείων της μελέτης και να ζητήσει εγγράφως διασαφηνίσεις ή αναγκαίες συμπληρώσεις ή τροποποιήσεις της μελέτης για την εκτέλεση των διαφόρων τμημάτων του έργου, εφόσον συντρέχουν γι' αυτό σοβαροί λόγοι. Αν κατά την εξέλιξη του έργου, ο ανάδοχος νομίζει ότι συντρέχει λόγος συμπλήρωσης ή τροποποίησης της μελέτης, θα συντάσσει τη συμπλήρωση ή τροποποίηση χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή, θα την υποβάλλει στην Υπηρεσία και θα την εφαρμόζει μόνο μετά από την έγγραφη έγκριση. Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου οφείλει επίσης να τηρεί ημερολόγιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Π.Δ609/85.
- 3.-Ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη για ζημιές που προκύπτουν από τυχόν ανακρίβειες ή ασυμφωνίες στοιχείων της μελέτης εάν πριν αρχίσει τις αντίστοιχες εργασίες δε ζητήσει λεπτομερώς έγγραφες οδηγίες κ.λ.π από τη Δ/νουσα Υπηρεσία. Σε περίπτωση που δε ζητήσει έγκαιρα διευκρινίσεις, είναι υποχρεωμένος να εφαρμόσει την απόφαση της Υπηρεσίας πάνω στο θέμα, όποτε κι αν του κοινοποιηθεί, με δικά του μέσα και δαπάνη.

Άρθρο 4ο
Προθεσμίες

- 1.-Ο ανάδοχος οφείλει να περαιώσει το σύνολο των εργασιών του έργου μέσα σε **δεκατέσσερις (14) μήνες** από την υπογραφή της σύμβασης, και να τηρήσει τις επιμέρους προθεσμίες του χρονοδιαγράμματος που θα υποβάλλει στην υπηρεσία, εφόσον και όπως αυτό εγκριθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Π.Δ 609/85.

2.- Μέσα στην συνολική αυτή προθεσμία κλιμακώνονται οι αποκλειστικές ή οι ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες σύμφωνα με την παρ.4, του άρθρου 48 του Ν. 3669/08 . Παρατίθενται οι παρακάτω ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες (στάδια) και αρχίζουν όλες από την υπογραφή της σύμβασης:

Οι αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες σύμφωνα με την παρ. 3, του άρθρου 6 του Ν.3263/04, έχουν όπως πιο κάτω:

- 1η αποκλειστική τμηματική προθεσμία, διάρκειας **πέντε (5) μηνών**:

Απαιτείται η ολοκλήρωση των εργασιών που αφορούν **την οδό Γαλερού** (κατασκευή τοίχου αντιστήριξης, πεζοδρόμια, φωτιστικά, θέσεις κάδων απορριμμάτων, φύτευση, κ.λ.π.),. Μέσα σ' αυτή την αποκλειστική τμηματική προθεσμία θα πρέπει να έχει δοθεί σε πλήρη λειτουργία και κυκλοφορία η οδός Γαλερού.

Με βάση την ανωτέρω ολική και τις αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες, ο ανάδοχος πρέπει να συντάξει και να υποβάλλει στην Διευθύνουσα υπηρεσία το χρονοδιάγραμμα της κατασκευής του έργου μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης αυτής (άρθρο 46 Ν.3669/08).

3.-Παράταση στην προθεσμία που έχει οριστεί δεν αναγνωρίζεται στον ανάδοχο αν ευθύνεται αποκλειστικά ο ίδιος. Κατά τα λοιπά έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 5, παρ. 4 του Ν. 1418/84, του άρθρου 36 του Π.Δ 609/85 και του άρθρου 48 του Ν.3669/08.

Άρθρο 5ο

Χρονοπρογραμματισμός των Δραστηριοτήτων του έργου Σχέδιο και φάκελος ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ και ΦΑΥ)

1. Μέσα σε προθεσμία **δεκαπέντε (15) ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης, ο ανάδοχος με βάση την ολική και τις τμηματικές προθεσμίες, είναι υποχρεωμένος να συντάξει και να υποβάλλει στη διευθύνουσα υπηρεσία το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.
2. Η διευθύνουσα υπηρεσία εγκρίνει μέσα σε **δέκα (10) ημέρες** το χρονοδιάγραμμα και μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις του αναδόχου σχετικά με τη σειρά και τη διάρκεια κατασκευής των έργων, ανάλογα με τις δυνατότητες χρονικής κλιμάκωσης των πιστώσεων, μέσα στα όρια των συμβατικών προθεσμιών.
3. Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αποτελεί συμβατικό στοιχείο του έργου.
4. Αν η έγκριση δεν γίνει μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, ή αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν ζητήσει γραπτά η διευθύνουσα υπηρεσία διευκρινίσεις ή αναμορφώσεις ή συμπληρώσεις, το χρονοδιάγραμμα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί.
5. Αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος εγκρίνονται όταν μεταβληθούν οι προθεσμίες, το αντικείμενο ή οι ποσότητες των εργασιών.
6. Η έναρξη των εργασιών του έργου από μέρους του αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέρα των **τριάντα (30) ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης.
7. Η μη τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών με υπαιτιότητα του αναδόχου συνεπάγεται την επιβολή των διοικητικών και παρεπόμενων χρηματικών κυρώσεων, αποτελεί λόγο έκπτωσης του αναδόχου και για τα αρμόδια όργανα του φορέα κατασκευής αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του άρθρου 40 του παρόντος.
8. Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αποτελεί το αναλυτικό πρόγραμμα κατασκευής του έργου. Το χρονοδιάγραμμα αναλύει ανά μονάδα χρόνου και πάντως ανά ημερολογιακό τρίμηνο τις εργασίες που προβλέπεται να εκτελεστούν.

9. Το χρονοδιάγραμμα συντάσσεται με τη μορφή τετραγωνικού πίνακα που περιλαμβάνει την πιο πάνω χρονική ανάλυση των ποσοτήτων ανά εργασία ή ομάδα εργασιών και συνοδεύεται από γραμμικό διάγραμμα και σχετική έκθεση.
10. Ο ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται επίσης μέσα σε **έναν (1) μήνα** από την υπογραφή της σύμβασης να συντάξει και να υποβάλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου.
11. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ορίσει συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας της εργασίας, ο οποίος και αναλαμβάνει την ευθύνη σύνταξης του **Σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ) και Φακέλου Ασφαλείας και Υγείας (ΦΑΥ)**. Το όνομα του συντονιστή πρέπει να ανακοινώνεται στην υπηρεσία το αργότερο **εντός 15 ημερολογιακών ημερών** από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.
12. **Το ΣΑΥ** πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον :
- Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας
  - Πληροφορίες για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν
  - Εναλλακτικές μεθόδους για εργασίες που οι κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν
  - Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο, θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του
  - Πληροφορίες για υλικά κατασκευής που μπορεί να προκαλέσουν κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων
  - Μελέτες για κατασκευές, διατάξεις και εξοπλισμούς που απαιτούνται για εργασίες υψηλού κινδύνου και προκύπτουν από τις μελέτες (ειδικοί τύποι ικριωμάτων, διατάξεις για πρόσβαση κατά την εργασία σε ύψος, μεγάλα ορύγματα ή επιχώματα)
  - Διαδικασίες για το χειρισμό θεμάτων ασφαλείας και υγείας για μελέτες που γίνονται αφού έχει αρχίσει η κατασκευή έργου.
13. Ο **ΦΑΥ** πρέπει να περιέχει μόνο τα βασικά στοιχεία του έργου, καθώς και οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφαλείας και υγείας, τα οποία ενδεχομένως πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο κατά τα επόμενα στάδια του έργου, όσο και κατά τη διάρκεια ζωής του έργου, όπως κατά τις εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κλπ
Επισημαίνεται ότι το **ΣΑΥ** και ο **ΦΑΥ** αποτελούν συμβατική υποχρέωση του αναδόχου και υποβάλλονται για έγκριση στην υπηρεσία και όταν υπάρχει ανάγκη έκδοσης οικοδομικής άδειας τότε αυτά υποβάλλονται και στην πολεοδομία.
14. Εκτός από το περιεχόμενο των παραγράφων 12 και 13 του παρόντος άρθρου, ο ανάδοχος, σε εφαρμογή της αριθμ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/889/03 (ΦΕΚ 161/Β/14-01-2003) εγκυκλίου, υποχρεούται να λάβει υπόψη του τις παρακάτω υποχρεώσεις.
- 14.1. **Κανονιστικές απαιτήσεις**
Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του ΚτΕ, όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.
- 14.2. **Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ).**
Ο ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το ΣΟΔΑΥΕ στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ ορίζονται οι εξής:
- 14.2.1 **Δήλωση πολιτικής ασφάλειας εργασίας του αναδόχου.**

14.2.2 Ορισμός τεχνικού ασφάλειας, συντονιστή ασφάλειας και ιατρού Εργασίας. Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν.1568/85, ΠΔ17/96,ΠΔ305/96,ΠΔ294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφάλειας και συντονιστή ασφάλειας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία και στο αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε. Για την κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας, συντονιστή ασφάλειας και γιατρού Εργασίας,μετρήσεις, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κλπ. ο ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με εξωτερικούς συνεργάτες ή/και με ειδικά αδειοδοτημένα (ΠΔ 95/99, ΠΔ 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΕΞ.Υ.Π.Π.).

14.2.3 Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ.

14.2.4 Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπεργολάβων

14.2.5 Εκπόνηση διαδικασιών ασφάλειας. Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για:

- αναφορά ατυχήματος
- διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάσει της νομοθεσίας
- αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης
- χρήση μέσων ατομικής προστασίας
- εκπαίδευση προσωπικού
- ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

14.2.6 Κατάρτιση ειδικών μελετών. Π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από τη νομοθεσία ή προτείνεται από το ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.

14.2.7 Διαδικασίες επιθεωρήσεων

Ο ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικίνδυνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.

14.2.8 Άλλες προβλέψεις

- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο Έργο προς το αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε
- Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ
- Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο.
- Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με τον συντονιστή ΑΥΕ και τους υπεργολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού Εργασίας.

14.2.9 Υποχρέωση αναδόχου για αναθεώρηση ΣΑΥ και ΦΑΥ

Ο συντονιστής ασφάλειας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα ΑΥΕ και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.

Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε ΦΑΥ εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει.

Συνεπώς ο φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚΤΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε. Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από την υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ στον Ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στη σύνταξη των αδαπάνως για το Δημόσιο.

Το **ΣΑΥ** πρέπει να περιέχει τα εξής:

14.2.9.1 Γενικά

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Σύντομη περιγραφή του έργου
- Ακριβής διεύθυνση του έργου
- Στοιχεία του κυρίου του έργου
- Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ

14.2.9.2 Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

14.2.9.3 Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.

14.2.9.4 Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.

14.2.9.5 Καθορισμό του χώρου αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων.

14.2.9.6 Συνθήκες αποκομιδής επικινδύνων υλικών.

14.2.9.7 Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.

14.2.9.8 Μελέτες κατασκευής ικριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι ικριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων ή επιχωμάτων κ.λ.π. και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.

14.2.9.9 Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και υποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου .

14.2.9.10 Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και υποφάσης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.:

X= Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου

M= Μέτρια εκτίμηση κινδύνου

Y= Υψηλή εκτίμηση κινδύνου

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρέοντες κίνδυνοι.

14.2.9.11 Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

14.2.9.12 Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του ΠΔ 305/96)

Ο **ΦΑΥ** πρέπει να περιέχει τα εξής:

14.2.9. Α Γενικά:

- είδος έργου και χρήση αυτού
- ακριβή διεύθυνση του έργου
- αριθμό αδείας
- στοιχεία του κυρίου του έργου
- στοιχεία του συντονιστή ασφάλειας και υγείας που θα συντάξει τον ΦΑΥ

14.2.9. Β Στοιχεία από το μητρώο του έργου:

- τεχνική περιγραφή του έργου
- παραδοχές μελέτης
- τα σχέδια «ως κατασκευάσθει»

14.2.9. Γ Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες

καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου, π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού, κλπ.

Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού, κλπ) στην πυρασφάλεια, κλπ

14.2.9 Δ Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.

Το ανωτέρω περιλαμβάνει:

- Τον Κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν την χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πώς θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων.
- Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ. οδηγίες χρήσης του ακίνητου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στην συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες έκτακτου περιστατικού κλπ.
- Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση ελεγκτικών αρχών. Η Δ/νση Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ-ΦΑΥ.

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύετο το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚΤΕ.

14.3. Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν την οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

15. Η συμμετέχουσα στον διαγωνισμό εργοληπτική επιχείρηση και στην συνέχεια ο ανάδοχος, θα πρέπει να λάβει υπόψη τις προβλεπόμενες από την σύμβαση αποκλειστικές τμηματικές προθεσμίες του έργου, κατά την έννοια του άρθρου 36 παράγρ. 5 του Π.Δ. 609/85.

Σχετικά με τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και υγείας στο εργοτάξιο ισχύει η ΔΙΠΑΔ/οικ.369/ΕΓΚ.27/15-10-12 του ΥΠΟΜΕΔΙ.

Άρθρο 6ο

Υπέρβαση προθεσμιών - Ποινικές ρήτρες

1. Με τη σύμβαση ορίζονται οι ποινικές ρήτρες οι οποίες καταπίπτουν υπέρ του κυρίου του έργου, αν ο ανάδοχος υπερβεί, με υπαιτιότητά του, τη συνολική και τις τυχόν τεθείσες τμηματικές προθεσμίες κατασκευής του έργου.
2. Οι ποινικές ρήτρες καταπίπτουν με αιτιολογημένη απόφαση της διευθύνουσας υπηρεσίας και παρακρατούνται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του έργου. Η κατάπτωση των ποινικών ρητρών για υπέρβαση της συνολικής και των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών δεν ανακαλείται.
3. Οι ποινικές ρήτρες για υπέρβαση των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών ανακαλούνται, αν το έργο περατωθεί μέσα στη συνολική προθεσμία και τις συγκεκριμένες παρατάσεις της.
4. Η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον ανάδοχο για κάθε ημέρα υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας ορίζεται σε **δεκαπέντε τοις εκατό (15%)** της

μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το **είκοσι τοις εκατό (20%)** της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες μέχρι **ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%)** της αρχικής συνολικής προθεσμίας, η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε **είκοσι τοις εκατό (20%)** της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου.

5. Ως μέση ημερήσια αξία νοείται το πηλίκο του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς την αναθεώρηση και το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), προς τη συνολική προθεσμία του έργου.
6. Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό **έξι τοις εκατό (6%)** του συνολικού ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α..
7. Εφόσον στη σύμβαση ορίζονται τμηματικές προθεσμίες, ορίζεται υποχρεωτικά και το ποσοστό των ποινικών ρητρών ανά ημέρα υπέρβασης, καθώς και ο συνολικός χρόνος για την επιβολή τους. Το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το τρία τοις εκατό (3%) του ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α..

Άρθρο 7ο

Μελέτη των συνθηκών κατασκευής του έργου

- 7.1 Η υποβολή προσφοράς στη δημοπρασία αποτελεί αμάχητο κριτήριο ότι οι διαγωνιζόμενοι αποδέχονται τους όρους της Διακήρυξης και των λοιπών τευχών δημοπράτησης του έργου, έχουν επισκεφθεί τον τόπο του έργου και έχουν λάβει γνώση και ελέγξει οποιοδήποτε στοιχείο αφορά άμεσα ή έμμεσα :
  1. Την σύνταξη και υποβολή της προσφοράς στο διαγωνισμό για την επιλογή του Αναδόχου του έργου.
  2. Τη σύνταξη των πάσης φύσεως απαιτούμενων μικρομελετών.
  3. Την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών μέχρι πλήρους αποπεράτωσης και λειτουργίας του κτηρίου, σύμφωνα με τη εγκεκριμένη μελέτη εφαρμογής.
 Ακόμα θεωρείται ότι οι διαγωνιζόμενοι και ο Ανάδοχος του έργου έχουν πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής του έργου, π.χ. πάσης φύσεως πηγές για λήψη και προμήθεια υλικών, θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, μεταφορές, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών, δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού εν γένει προσωπικού, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος, οδών προσπέλασης, επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες, διακυμάνσεις της στάθμης των υπογείων υδάτων φυσικές συνθήκες στον τόπο του έργου, τοπογραφική διαμόρφωση, κατάσταση του εδάφους, είδος ποιότητα και ποσότητα των υπαρχόντων στην περιοχή εκμεταλλεύσιμων υλικών, μηχανήματα, υλικά και υπηρεσίες που θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την εκτέλεση των εργασιών και οποιαδήποτε άλλα θέματα που με οποιοδήποτε τρόπο μπορούν να επηρεάσουν την πρόοδο των εργασιών ή το κόστος σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης.
- 7.2 Τυχόν παράλειψη του Αναδόχου να ενημερωθεί πλήρως σχετικά με το έργο, δεν τον απαλλάσσει από τις ευθύνες για πλήρη συμμόρφωση του προς τις συμβατικές υποχρεώσεις του.
- 7.3 Κάθε διαγωνιζόμενος φέρει την ευθύνη για τον έλεγχο των στοιχείων που χρησιμοποιεί για την σύνταξη της προσφοράς, ακόμα και αν αυτά περιέχονται στα τεύχη δημοπράτησης ή χορηγούνται από Κρατικές Υπηρεσίες κατόπιν αιτήσεως των διαγωνιζομένων.

Η υποβολή της προσφοράς στη Δημοπρασία αποτελεί αμάχητο κριτήριο ότι η μελέτη που χορηγεί η Υπηρεσία τυγχάνει της πλήρους αποδοχής του διαγωνιζόμενου.

Ομοίως ο Ανάδοχος οφείλει να ελέγξει όλα τα στοιχεία για την μελέτη και κατασκευή του έργου, για την ορθότητα των οποίων φέρει την αποκλειστική ευθύνη και είναι υποχρεωμένος, πριν από την έναρξη των εργασιών να επιβεβαιώσει όλα τα παρεχόμενα από τη σύμβαση στοιχεία.

- 7.4 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει τις αναγκαίες αιτήσεις για παροχές και συνδέσεις με Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., κ.λπ.. Επισημαίνεται ότι η δαπάνη για τις εργοταξιακές παροχές (Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., Νερό), που θα απαιτηθούν για την **εκτέλεση του έργου, βαρύνει τον Ανάδοχο σύμφωνα με το σχετικό άρθρο της παρούσας Ε.Σ.Υ.**
- 7.5 Η σειρά ισχύος των συμβατικών τευχών είναι όπως περιγράφεται στο σχετικό άρθρο της Διακήρυξης.

Άρθρο 8ο

Σύμβαση κατασκευής του έργου

- 1.- Η Σύμβαση για την κατασκευή του έργου συνάπτεται με βάση την απόφαση έγκρισης της ανάθεσης, για χρηματικό ποσό ίσο με το ποσό του προϋπολογισμού μελέτης μειωμένο κατά το ποσοστό της προσφερθείσης έκπτωσης που προέκυψε από τη δημοπρασία μαζί με τις απρόβλεπτες δαπάνες, την αναθεώρηση και Φ.Π.Α., υπογράφεται μέσα σε χρονικό διάστημα που δεν θα είναι μικρότερο από **δέκα πέντε (15) ημέρες** από την με οποιοδήποτε τρόπο επίδοση της σχετικής προσκλήσεως της υπηρεσίας και η ημερομηνία υπογραφής νοείται και ως ημερομηνία εγκατάστασης του αναδόχου στο έργο.
- 2.- Σε περίπτωση που ο μειοδότης δεν εμφανισθεί μέσα στην παραπάνω προθεσμία ή δεν προσκομίσει τις απαιτούμενες εγγυήσεις για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, κηρύσσεται έκπτωτος, η δε εγγύηση συμμετοχής του στη δημοπρασία καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 26 και 27 του Π.Δ 609/85.

Άρθρο 9ο

Εγγύηση καλής εκτέλεσης

- 9.1 Για την υπογραφή της σύμβασης, απαιτείται η προσκόμιση από τον Ανάδοχο του έργου εγγύησης καλής εκτέλεσης σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 17 της Διακήρυξης.
- 9.2 Συμπληρωματική εγγύηση καλής εκτέλεσης απαιτείται και για κάθε μεταγενέστερη αύξηση του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης. Η συμπληρωματική εγγύηση ορίζεται επίσης σε πέντε τοις εκατό (5%) του προϋπολογισμού μελέτης του υπερσυμβατικού αντικειμένου. Η συμπληρωματική αυτή εγγύηση κατατίθεται από τον Ανάδοχο στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία μόλις του κοινοποιηθεί η εγκριτική απόφαση και σε κάθε περίπτωση, πριν από την έκδοση εντολής πληρωμής του πρώτου λογαριασμού που θα συνταχθεί σε υπέρβαση του ποσού της σύμβασης. Αν η εγγύηση αυτή δεν έχει κατατεθεί, αυτή παρακρατείται από τους λογαριασμούς πληρωμής και με το αυτό ποσοστό για κάθε ποσό που πιστοποιείται σε υπέρβαση του συμβατικού αντικειμένου. Σε περίπτωση μείωσης του συμβατικού αντικειμένου, με αίτηση του Αναδόχου επέρχεται ανάλογη μείωση των εγγυήσεων.
- 9.3 Η εγγύηση καλής εκτέλεσης συμπληρώνεται με τις νόμιμες κρατήσεις.
- 9.4 Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης των προηγούμενων παραγράφων του παρόντος άρθρου καλύπτουν στο σύνολο τους, αδιακρίτως, την πιστή εφαρμογή όλων

- των όρων σύμβασης και οποιαδήποτε απαίτηση του κυρίου του έργου κατά του Αναδόχου.
- 9.5 Είναι δυνατό να ζητηθεί από τον Ανάδοχο μείωση των υπόψη εγγυήσεων με την προσκόμιση απ'αυτόν και μετά την αποδοχή από την Υπηρεσία των επιμετρητικών στοιχείων που μνημονεύονται στην παρ. 4 του άρθρου 16 της παρούσας Ε.Σ.Υ. και κατά τα λοιπά σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 27 του Π.Δ. 609/85.
- 9.6 Οι υπόλοιπες εγγυήσεις αποδίδονται μετά την έγκριση του πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής και την σύνταξη του τελικού λογαριασμού. Πριν από αυτή, επιτρέπεται αποδέσμευση μέρους των παραπάνω εγγυήσεων μετά την συντέλεση της προσωρινής παραλαβής, μετά από αίτηση του Αναδόχου και εφ' όσον κριθεί ότι οι απομένουσες εγγυήσεις εξασφαλίζουν τα συμφέροντα του κυρίου του έργου και μέχρι το σαράντα τα εκατό (40%) της αρχικής εγγύησης.

Άρθρο 10ο

Χρόνος εγγύησης και συντήρησης του έργου

- 10.1 Ο χρόνος εγγύησης του υπόψη έργου, σύμφωνα με το άρθρο 54 του Π.Δ. 609/85, ορίζεται σε δέκα πέντε (15) μήνες από την ημερομηνία της βεβαιούμενης περαιώσεώς του.
- 10.2 Μετά την αποπεράτωση του έργου ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να φροντίζει για την καλή λειτουργία και συντήρηση του κτηρίου και των εγκαταστάσεων. Επί του προκειμένου ισχύει το άρθρο 54 του Π.Δ. 609/85.
- Η συντήρηση του έργου θα διαρκέσει από την ημερομηνία περαιώσεως μέχρι την οριστική παραλαβή του.
  - Η συντήρηση του έργου θα περιλαμβάνει και την υποχρέωση του αναδόχου για άμεση αντικατάσταση ή επανόρθωση τυχόν ζημιών που θα γίνουν, κατά τη διάρκεια της χρήσης των κτηρίων και των εγκαταστάσεων, μέσα στο χρόνο συντήρησης.
  - Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν ήθελε προβεί σε άμεση επανόρθωση, όπως παραπάνω, ο κύριος του έργου θα δικαιούται να εκτελέσει την επανόρθωση με άλλο κατασκευαστή απευθείας σε βάρος και για λογαριασμό του.

Άρθρο 11ο

Αριότητα κατασκευής – Ποιότητα και προέλευση υλικών ημικατεργασμένων προϊόντων

- 11.1 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων απλών ή συνθέτων κατασκευών και εγκαταστάσεων του έργου έστω και αν πλημμελώς αναφέρονται ή παραλείπονται στη μελέτη εφαρμογής.
- 11.2 Η εκτέλεση των εργασιών, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Συγγραφής, της Τεχνικής Περιγραφής, των Τεχνικών Προδιαγραφών, των λοιπών όρων Δημοπράτησης και των γραπτών συμφωνιών και οδηγιών της Υπηρεσίας, δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να λάβει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των ποικίλων επεμβάσεων που συνθέτουν κάθε επιφάνεια ή χώρο ή λειτουργία του κτηρίου.
- 11.3 Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και αν κάτι δεν ορίζεται από τα σχέδια λεπτομερειών ή από άλλα στοιχεία της εργολαβίας, είτε τέλος από τις οδηγίες της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του κτηρίου πρέπει να είναι άρτιο, τόσο ως προς την κατασκευή και άμεμπτη εμφάνισή του,

- όσο και ως προς την άμεση σύνδεσή του προς τα υπόλοιπα (εσωτερικά ή γειτονικά) τμήματα του κτηρίου.
- 11.4 Όλα τα υλικά και είδη που προτίθεται να χρησιμοποιήσει ο ανάδοχος, ενσωματωμένα ή όχι στο κτήριο, δε θα έχουν ελαττώματα και θα εναρμονίζονται προς το πνεύμα και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των εργασιών θα καλύπτουν τις απαιτήσεις των διατάξεων του Π.Δ. 334/94 και των ΕΤΕΠ (ΦΕΚ 2221B/2012) θα είναι πιστοποιημένα κατά ISO, ή θα έχουν σήμανση CE, και πάντως θα εγκρίνονται πρώτα από την επίβλεψη. Για αυτό ο ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει τα ζητούμενα στοιχεία για την προέλευση των υλικών και τη διαπίστωση των χαρακτηριστικών και της ποιότητάς τους. Αποδεικτικά στοιχεία, εκτός από τις Τεχνικές Προδιαγραφές, θα αποτελούν οι σχετικές εγκρίσεις του ΕΛΟΤ του ΥΔΕ ή του ΕΜΠ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ. Υποχρεούται επίσης ο ανάδοχος, να μη χρησιμοποιήσει και να απομακρύνει από το εργοτάξιο υλικά ή είδη που δε θεωρούνται από την Επίβλεψη κατάλληλα για το έργο.
- 11.5 **Ο ανάδοχος υποχρεούται, πριν από την παραγγελία των υλικών, μηχανημάτων, συσκευών κ.λπ. που προορίζονται να ενσωματωθούν στο έργο, να υποβάλλει στην Δ/νουσα Υπηρεσία πλήρη κατάλογο των προς παραγγελία υλικών για έγκριση, γνωστοποιώντας συγχρόνως και την ημερομηνία παραγγελίας των παραπάνω υλικών.** Διευκρινίζεται ότι ένας πλήρης κατάλογος μηχανημάτων και συσκευών θα πρέπει να κατατεθεί στην υπηρεσία μαζί με την υποβολή του χρονοδιαγράμματος. Αν πρόκειται για υλικά κ.λπ. βιομηχανικής παραγωγής, μαζί με τον κατάλογο θα προσκομίζονται στην Υπηρεσία προσπέκτους και προδιαγραφές του εργοστασίου παραγωγής, καθώς και δείγματά τους (εάν δεν είναι ογκώδη). Αν πρόκειται για υλικά, μηχανήματα ή συσκευές αυτοσχέδια, που πρόκειται να παραχθούν ειδικά για το εν λόγω έργο, θα προσκομίζονται στην Υπηρεσία σχέδια, δείγματα των μοντέλων τους, τα δείγματα κ.λπ. των υλικών κ.λπ. που θα εγκριθούν τελικώς από την Υπηρεσία, θα φυλαχτούν από αυτήν μέχρι την παραλαβή του έργου, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του αναδόχου. Η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να απορρίψει κατά την κρίση της κάθε υλικό, μηχανήμα ή συσκευή, που δεν θα είναι σύμφωνα με τα δείγματα ή τις προδιαγραφές, που έχουν κατατεθεί. Όλα τα μηχανήματα και οι συσκευές που θα χρησιμοποιηθούν στο κτήριο πρέπει να συνοδεύονται από πιστοποιητικό ελέγχου του κατασκευαστή. Η επίβλεψη μπορεί, εφόσον κρίνει σκόπιμο, να παραπέμπει υλικά και μηχανήματα για εργαστηριακό έλεγχο, με μέριμνα και δαπάνες του αναδόχου. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίζει ελεύθερη είσοδο και δυνατότητα παρακολούθησης και ελέγχου υπηρεσίας στα εργοστάσια ή εργοτάξια παραγωγής υλικών. Ειδικότερα για την παραλαβή και έλεγχο της ποιότητας των υλικών που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του έργου ή ενσωματώνονται σ' αυτό, καθώς και για τον χαρακτηρισμό εδαφών ισχύουν όσα προστέθηκαν με το Ν. 2229/94 στο άρθρο 6 του Ν. 1418/84.
- 11.6 Σε περίπτωση που ο εργοδότης παραδώσει υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση των έργων, ο εργολάβος δε δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος αυτού επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωσης για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών. Ο εργολάβος δε φέρει καμιά ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σ' αυτόν από τον εργοδότη, εφόσον έγκαιρα το αναφέρει εγγράφως.
- 11.7 Τα παραπάνω υλικά παραδίδονται από τον εργοδότη στον ανάδοχο με πρωτόκολλο, μετά δε την παραλαβή τους από τον εργολάβο, αυτός φέρει

- ακέραια την ευθύνη για κάθε βλάβη ή ζημιά ή απώλεια που τυχόν θα συμβούν στα υλικά αυτά.
- 11.8 Η εκτέλεση των εργασιών που περιλαμβάνονται στην Τεχνική Περιγραφή, θα γίνει σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης, της τέχνης και της τεχνικής που διέπουν τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους για το σύνολο της εν λόγω κατασκευής και με τη δέουσα προσοχή, ώστε να μη προκληθούν βλάβες στο υπόλοιπο κτήριο όπου δεν θα γίνεται επέμβαση.
- 11.9 Η Επίβλεψη έχει δικαίωμα να διατάξει τον Ανάδοχο να απομακρύνει από το εργοτάξιο το πολύ σε 5 ημέρες, κάθε υλικό ή εξάρτημα που δεν ανταποκρίνεται στους όρους της σύμβασης. Εάν ο Ανάδοχος δεν συμμορφώνεται, η Επίβλεψη μπορεί να πραγματοποιεί τις απομακρύνσεις με δικά της μέσα και να χρεώνει αντίστοιχα τον Ανάδοχο.
- 11.10 Ο Ανάδοχος οφείλει να προσκομίζει τα αντίστοιχα πιστοποιητικά ελέγχου απόδοσης για κάθε υλικό ή μηχανήμα. Εάν τυχόν δεν προσκομίζονται μετά την αίτηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, θα μπορεί η Διευθύνουσα Υπηρεσία να μην πιστοποιεί για πληρωμή τα αντίστοιχα είδη, μέχρι την άφιξη των σχετικών πιστοποιητικών.
- 11.11 Με την προσκόμιση των υλικών - εξαρτημάτων - μηχανημάτων στο Εργοτάξιο, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίζει και την έγγραφη εγγύηση του κατασκευαστή, ή του εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου του στην Ελλάδα, καθώς και τα σχετικά PROSPECTUS. Η εγγύηση αυτή θα καλύπτει καλή απόδοση και διαθεσιμότητα ανταλλακτικών για τις περιπτώσεις κακής λειτουργίας ή θέσεως εκτός λειτουργίας, τα οποία δεν μπορούν να αποδοθούν σε λάθος χειρισμούς ή έλλειψη συντήρησης από πλευράς Εργοδότη (σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης). Η άρση της βλάβης θα επιτυγχάνεται με αντικατάσταση υλικών, μέσα στο χρόνο εγγύησης του έργου, με καινούργη του αυτού ακριβώς τύπου.
- 11.12 Ο χρόνος λειτουργίας και συντήρησης του έργου από τη λήξη των εγγυήσεων των κατασκευαστών ή εξουσιοδοτημένων αντιπροσώπων των διαφόρων μηχανημάτων, εγκαταστάσεων κ.λπ., μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου καλύπτεται από τον Ανάδοχο για τις βλάβες, φθορές κ.λπ., που δεν οφείλονται σε κακή λειτουργία ή κακή συντήρηση των εγκαταστάσεων.
- 11.13 Μετά την οριστική παραλαβή του έργου, εγγυήσεις μηχανημάτων - συσκευών - εγκαταστάσεων κ.λπ., που διαρκούν περισσότερο παραδίδονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία στον ιδιοκτήτη του κτηρίου.
- 11.14 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να τηρεί με ακρίβεια τα εγκεκριμένα διαγράμματα και τις διαστάσεις των διαφόρων τμημάτων του έργου και να συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παρόντος ή με τα άλλα στοιχεία της μελέτης.
Εάν κατά την διάρκεια κατασκευής του έργου, ο Ανάδοχος αντιμετωπίσει εμπόδια ή συνθήκες που δεν έχουν προβλεφθεί από την Σύμβαση, είναι υποχρεωμένος να ειδοποιήσει άμεσα με έγγραφό του την Υπηρεσία αφού υποβάλλει και προτάσεις για την αντιμετώπιση των θεμάτων που έχουν ανακύψει. Ο Ανάδοχος οφείλει να συμμορφωθεί με τις αποφάσεις της Υπηρεσίας.
- 11.15 Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο Ανάδοχος υποχρεούται στην συμπλήρωση ή επανόρθωση στον χρόνο που θα ορίσει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει δικαίωμα να τελέσει αυτή σε βάρος του και για λογαριασμό του άνευ ετέρου και με τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής. Γενικά ισχύουν τα αναφερόμενα στα άρθρα 46 και 47 του Π.Δ. 609/85 όπως έχουν τροποποιηθεί από το άρθρο 9 του Π.Δ. 368/94.
- 11.16 Όσον αφορά τις λοιπές υποχρεώσεις του Αναδόχου όπως π.χ. προσωπικό, υλικά, μηχανήματα, αποθήκες, αμοιβές, τήρηση διατάξεων εργατικής

νομοθεσίας, κανονισμοί πρόληψης ατυχημάτων κ.λπ., έχει εφαρμογή το άρθρο 34 του Π.Δ. 609/85 και οι σχετικοί όροι αυτής της Ε.Σ.Υ. και των λοιπών τευχών δημοπράτησης.

Άρθρο 12ο

Αυξομειώσεις εργασιών - Νέες εργασίες

- 12.1 Οποιαδήποτε τροποποίηση της εγκεκριμένης μελέτης εφαρμογής ή ακόμα αν παραστεί ανάγκη εκτέλεσης εργασίας **μη συμβατικής θα γίνεται μόνο μετά από έγκριση της Υπηρεσίας**. Για την περίπτωση που θα παραστεί ανάγκη καθορισμού τιμών μονάδος νέων εργασιών εφαρμόζονται τα εξής :
1. Τα οριζόμενα στα άρθρα 43 και 44 του Π.Δ. 609/85 όπως τροποποιήθηκαν από το άρθρο 1 του Π.Δ. 286/94 και το άρθρο 8 του Π.Δ. 368/94 (ανεξάρτητα από τον τρόπο ή τα μέσα που θα χρησιμοποιήσει για αυτά ο Ανάδοχος) και αυτά που ισχύουν στα Αναλυτικά Τιμολόγια.
  2. Τα Ενιαία Τιμολόγια και Αναλυτικά Τιμολόγια Οικοδομικών Εργασιών και Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων (ΑΤΟΕ και ΑΤΗΕ).
  3. Τα ισχύοντα Ενιαία και Αναλυτικά Τιμολόγια των λοιπών κατηγοριών Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ (ΑΤΕΟ, ΑΤΥΕ, ΑΤΕΚ, κ.λπ.), για τα είδη εργασιών που υπάγονται στις αντίστοιχες κατηγορίες έργων.
- 12.2 Στις νέες αυτές τιμές που θα προκύψουν θα εφαρμοστεί η τεκμαρτή έκπτωση και ο συντελεστής "σ", και θα προσαυξηθούν κατά το προβλεπόμενο **εργολαβικό όφελος 18%**.

Άρθρο 13ο

Αναθεώρηση τιμών – Απολογιστικές εργασίες

- 13.1 Για την αναθεώρηση συμβατικών εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10, παράγραφος 1 έως 10 του Ν. 1418/84, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 του Ν. 2229/94 και ισχύει σήμερα, και του άρθρου 41 του Π.Δ. 609/85.
- 13.2 Κατά την εκτέλεση του έργου, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και τυχόν απολογιστικές εργασίες όταν του δοθεί ειδική εντολή από την Υπηρεσία, σύμφωνα με την παράγραφο 10 και τις λοιπές διατάξεις του άρθρου 42 του Π.Δ. 609/85.
- Για την πληρωμή των υλικών είναι απαραίτητη η προσκόμιση των πρωτοτύπων τιμολογίων αγοράς τους.

Άρθρο 14ο

Τρόπος επιμέτρησης εργασιών – ημερολόγιο έργου

- 14.1 Σχετικά με τον τρόπο επιμέτρησης των διαφόρων ειδών εργασιών ισχύουν όσα ορίζονται στα σχετικά άρθρα του Τιμολογίου Μελέτης του Έργου και τις εγκεκριμένες και ισχύουσες αναλύσεις τιμών (ΑΤΟΕ, ΑΤΗΕ, κ.λπ.). Η καταμέτρηση των αφανών εργασιών θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.1418/84, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 2229/94 και του εκτελεστικού του Π.Δ.609/85.
- Για κάθε είδους εργασίες για τις οποίες δεν ορίζεται ρητά στα παραπάνω στοιχεία τρόπος επιμέτρησης επιμετρούνται και πληρώνονται οι πραγματικώς εκτελεσθείσες μονάδες, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν αντίθετες συνήθειες.
- 14.3 Για έκτακτες εργασίες ο ανάδοχος θα ειδοποιεί γραπτά την Υπηρεσία σε χρονικό διάστημα όχι λιγότερο από τρεις (3) ημέρες για τις προθέσεις του σχετικά με την εκτέλεση των εργασιών ώστε να δίνεται η ευκαιρία στην Υπηρεσία να προβαίνει στις σχετικές προετοιμασίες για την επίβλεψη των εργασιών. Επίσης θα δίνει στην Υπηρεσία παρόμοιες γραπτές ειδοποιήσεις

σχετικά με την προετοιμασία ή κατασκευή σε θέση εκτός του εργοταξίου σχετικά με οποιοδήποτε αντικείμενο ή υλικό που θα χρησιμοποιηθεί στο έργο, είτε από τον ίδιο είτε από υπεργολάβους, δηλώνοντας την ημέρα και τη θέση της προετοιμασίας ή κατασκευής έτσι ώστε να δίνεται η δυνατότητα στην Υπηρεσία να προετοιμάσει οποιεσδήποτε επιθεωρήσεις ή δοκιμές στις οποίες θα ήθελε να προβεί.

Κατά την διάρκεια των εργασιών ο ανάδοχος θα συγκαλεί συσκέψεις προόδου των εργασιών στο εργοτάξιο κατά κανονικά διαστήματα καθοριζόμενα από την Υπηρεσία, με την παρουσία εκπροσώπων της Υπηρεσίας με σκοπό το συντονισμό των εργασιών. Ο ανάδοχος θα στέλνει υπεύθυνο εκπρόσωπό του στις συσκέψεις αυτές. Θα τηρούνται πρακτικά εκ μέρους της Υπηρεσίας κατά τις συσκέψεις στο εργοτάξιο ή άλλου, και θα μοιράζονται αντίγραφα αυτών των πρακτικών σε όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Θα υπάρχει πλήρης συμμόρφωση με όλες τις οδηγίες που θα περιλαμβάνονται στα πρακτικά αυτά.

14.4 Στις υποχρεώσεις του αναδόχου επίσης που δεν συνεπάγονται καμία πρόσθετη αμοιβή αλλά περιλαμβάνονται στα Γενικά Έξοδα, εμπεριέχονται :

- Η κατασκευή σε προθεσμία 30 Η.Η από την υπογραφή της Σύμβασης καλαίσθητου γραφείου, για χρήση αποκλειστικά του ιδίου και της Επίβλεψης. Το γραφείο θα τοποθετηθεί σε θέση που θα υποδειχθεί από την Επίβλεψη και θα είναι κατασκευασμένο κατά τρόπο, που να εξασφαλίζονται άνετοι όροι εργασίας του προσωπικού, που θα εγκατασταθεί.
  - Η προμήθεια, κατασκευή, τοποθέτηση, συντήρηση και όταν έρθει ο καιρός καθαίρεση και αποκομιδή όλων των προστατευτικών κατασκευών, των περιφραγμάτων του εργοταξίου και της προσωρινής σήμανσης κατά το στάδιο της εκτέλεσης του έργου.
  - Η τοποθέτηση πινακίδων σύμφωνα με τις οδηγίες της επίβλεψης (θα τοποθετηθούν δύο πινακίδες μία κατά την εκτέλεση του έργου και μία για μετά την εκτέλεση).
  - Η εξασφάλιση όλων των αναγκαίων χώρων εργοταξιακών εγκαταστάσεων.
- Διευκρινίζεται ότι η Υπηρεσία δεν θα αναγνωρίσει καμία απαίτηση, είτε καθυστέρηση ή τροποποίηση του προγράμματος ή καταβολή αποζημίωσης που σχετίζονται με τέτοια προβλήματα, ενώ παράλληλα για τις αποθέσεις των υλικών θεωρείται αυτονόητο ότι θα γίνονται σε θέσεις επιλογής του αναδόχου (για τις εργασίες αυτές ο ανάδοχος δεν δικαιούται καμία ιδιαίτερη αποζημίωση) και κατά τρόπο που να μην δημιουργούν προβλήματα στο περιβάλλον και να έχουν την έγκριση της επίβλεψης του έργου.

Όλες οι δαπάνες για την εκπλήρωση των παραπάνω υποχρεώσεων του αναδόχου ή άλλων που προβλέπονται ρητά σε άλλα άρθρα της παρούσας καταβάλλονται από τον ανάδοχο και θεωρούνται, ότι περιλαμβάνονται στα Γ.Ε και Ο.Ε. Οι χρόνοι για την εκπλήρωση των ειδικών υποχρεώσεων όπως και η απαιτούμενη για τις απαντήσεις ή εγκρίσεις της Υπηρεσίας, συμπεριλαμβάνονται στις προθεσμίες εκτέλεσης του έργου.

Άρθρο 15ο

Εργασίες εκτελούμενες από την Υπηρεσία ή από άλλους αναδόχους

- 15.1 Ο ανάδοχος υποχρεούται να μην παρακωλύει την εκτέλεση εργασιών που δεν περιλαμβάνονται στη Σύμβαση του και εκτελούνται από συνεργεία της Υπηρεσίας ή από άλλους εργολάβους και να διευκολύνει αυτούς με τα μέσα που χρησιμοποιεί (ικριώματα κλπ), ρυθμίζοντας τη σειρά των εργασιών του κατά τέτοιο τρόπο, που να μην παρεμβάλλεται από αυτόν κάποιο εμπόδιο(εκτός σύμβασης) στις εκτελούμενες από τον κύριο του έργου ή από άλλους αναδόχους εργασίες. Για τη διευκόλυνση αυτή ο ανάδοχος δεν έχει το δικαίωμα αίτησης οποιασδήποτε αποζημίωσης λόγω καθυστέρησης ή δυσχερειών που παρουσιάζονται στην εργασία που εκτελεί αυτός.

- 15.2 Ο ανάδοχος υποχρεούται, με βάση τις μελέτες ηλεκτρομηχανολογικών έργων και των οδηγιών της επίβλεψης, να μορφώνει ή διανοίγει με την δέουσα προσοχή στα κάθε είδους τμήματα του έργου στα οποία εκτελεί εργασίες, τις απαιτούμενες οπές δίοδου ή φωλιές ή αυλάκια εντοίχισης των σωλήνων ή εξαρτημάτων των κάθε είδους ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, των σχετικών δαπανών περιλαμβανομένων στις συμβατικές τιμές των αντιστοιχών εργασιών, μετά από έγγραφη έγκριση του επιβλέποντα μηχανικού.
- 15.3 Οπωσδήποτε απαγορεύεται η από τον ανάδοχο μόρφωση οπών ή φωλιών στα τυχόν υπάρχοντα από σπλισμένο σκυρόδεμα τμήματα του κτηρίου, χωρίς έγγραφη έγκριση του επιβλέποντα μηχανικού.
- 15.4 Στις συμβατικές τιμές της εργολαβίας περιλαμβάνεται και η δαπάνη για την μετά τοποθέτηση των σωληνώσεων των διαφόρων εγκαταστάσεων, αποκατάσταση των κατά τα παραπάνω μορφουμένων ή διανοιγμένων οπών, φωλιών ή αυλακιών.

Άρθρο 16ο

Πιστοποιήσεις – Εντολές πληρωμών - Επιμετρήσεις

- 16.1 Οι τμηματικές πληρωμές θα γίνονται βάσει μηνιαίων πιστοποιήσεων που θα συντάσσονται από τον ανάδοχο και θα υποβάλλονται για έγκριση και πληρωμή στην Υπηρεσία.
- 16.2 Οι πιστοποιήσεις, λογαριασμοί και πληρωμές προς τον ανάδοχο, συντάσσονται και ενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5, παρ. 7 και 8 του Ν. 1418/84 και τις διατάξεις του άρθρου 40 του Π.Δ 609/85.
- 16.3 Οι πιστοποιήσεις, επιμετρήσεις κ.λπ. συντάσσονται με ευθύνη του αναδόχου, υπογράφονται και υποβάλλονται από τον ίδιο στην Διευθύνουσα Υπηρεσία στα απαιτούμενα αντίτυπα σύμφωνα με το άρθρο αυτό και κατά χρονικά διαστήματα τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών.
- 16.4 Οι εντολές πληρωμής εκδίδονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία στα χρονικά πλαίσια που ο νόμος ορίζει.

Άρθρο 17ο

Βεβαίωση περάτωσης εργασιών

- 17.1 Όταν λήξει η προθεσμία περάτωσης του συνόλου ή τμημάτων του έργου, ο Επιβλέπων αναφέρει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία αν τα έργα έχουν περατωθεί και έχουν υποστεί ικανοποιητικές δοκιμασίες ή αν τα έργα δεν έχουν περατωθεί οπότε αναφέρει συγκεκριμένα τις εργασίες που απομένουν για εκτέλεση. Αν οι εργασίες έχουν περατωθεί, ο Προϊστάμενος της Διευθύνουσας Υπηρεσίας εκδίδει βεβαίωση για το χρόνο περάτωσης των εργασιών.
- 17.2 Για τις εργασίες που δεν έχουν περατωθεί ή έχουν περατωθεί και διαπιστωθούν επουσιώδεις ελλείψεις έχουν ισχύ οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 52 του Π.Δ. 609/85.

Άρθρο 18ο

Παραλαβή του έργου

- 18.1 Μετά τη βεβαίωση περάτωσης των εργασιών, το έργο παραλαμβάνεται προσωρινά και οριστικά. Με την προσωρινή παραλαβή ελέγχονται οι εργασίες ποσοτικά και ποιοτικά. Η οριστική παραλαβή γίνεται μετά την προσωρινή και την πάροδο του χρόνου της υποχρεωτικής για τον Ανάδοχο συντήρησης. Κατά την οριστική παραλαβή ελέγχεται πάλι η καλή κατάσταση των εργασιών.
- 18.2 Η διαδικασία της προσωρινής και οριστικής παραλαβής, η σύνθεση των αντιστοιχών επιτροπών ως και οι προθεσμίες για την ενέργεια των παραλαβών διέπονται από τα σχετικά άρθρα του Π.Δ 609/85.

Άρθρο 19ο

Τελικός λογαριασμός

Ο τελικός λογαριασμός εκδίδεται βάσει του πρωτοκόλλου οριστικής παραλαβής του έργου και της σχετικής εγκριτικής απόφασης αυτού. Τα παραπάνω στοιχεία αποτελούν τα μόνα δικαιολογητικά για την έκδοση του εξοφλητικού λογαριασμού. Αντίτυπα ή αντίγραφα του πρωτοκόλλου της οριστικής παραλαβής και της σχετικής εγκριτικής απόφασης αυτού επισυνάπτονται στον τελικό λογαριασμό.

Πριν από την θεώρηση του τελικού λογαριασμού καθώς και όλων των ενδιάμεσων λογαριασμών, ο Ανάδοχος πρέπει να φέρει βεβαίωση του αρμοδίου υποκαταστήματος του Ι.ΚΑ και των λοιπών ταμείων ότι εξοφλήθηκαν όλες οι σχετικές με την εκτέλεση του έργου ασφαλιστικές εισφορές.

Άρθρο 20ο

Ορισμός αντικλήτου - Συνεννοήσεις - Αλληλογραφία

- 20.1 Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο Ανάδοχος υποχρεούται να ορίσει αντικλήτό του, κάτοικο της έδρας της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, προσκομίζοντας και Δήλωση του αντικλήτου περί αποδοχής του διορισμού του, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 26 του Π.Δ. 609/85 και να δηλώσει τον τόπο και τη διεύθυνση της επιχειρήσεως κατά τη διάρκεια των έργων, προκειμένου να του κοινοποιούνται τα έγγραφα της Υπηρεσίας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 παράγρ. 4 του Π.Δ.609/85.
- 20.2 Όλες οι συνεννοήσεις μεταξύ Εργοδότη ή Επιβλέποντα από το ένα μέρος και Αναδόχου από το άλλο, είτε αφορούν την παροχή ή αίτηση οδηγιών, είτε κάθε άλλη ενέργεια ή δήλωση, γίνονται οπωσδήποτε εγγράφως στην Ελληνική γλώσσα. **Οι οποιασδήποτε φύσεως προφορικές συνεννοήσεις δεν λαμβάνονται υπόψη και κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν έχει δικαίωμα να τις επικαλεσθεί με οποιοδήποτε τρόπο.**
- 20.3 Ο Ανάδοχος δεν έχει καμμία υποχρέωση να συμμορφωθεί με διαταγή η οποία του δίδεται προφορικά. Σε περίπτωση κατά την οποία, λόγω του επείγοντος του χαρακτήρα, δίνεται στον τόπο του έργου προφορική εντολή, αυτή καταχωρείται στο ημερολόγιο του έργου. Αν τη διαταγή την έδωσε ο Επιβλέπων, αυτός οφείλει να ενημερώσει εγγράφως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία για την έκδοση γραπτής διαταγής. Αν στην εν λόγω γραπτή διαταγή δεν υιοθετείται πλήρως η προφορική εντολή του Επιβλέποντα, κάθε εργασία η οποία εκτελέστηκε από τον Ανάδοχο σύμφωνα με την εντολή του Επιβλέποντα και μέχρι κοινοποιήσεως της διαταγής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας θεωρείται ως "καλώς γενομένη" και αναγνωρίζεται η πληρωμή του για τις εργασίες αυτές που έχει κάνει, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 34 του Π.Δ. 609/85.

Άρθρο 21ο

Εργοταξιακές παροχές

- 21.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με δική του φροντίδα και δαπάνες, να κάνει τις απαραίτητες ενέργειες και κατασκευές για την σύνδεση του εργοταξίου του με τα απαραίτητα δίκτυα. Οι παροχές θα αναζητηθούν και εξασφαλισθούν απ' ευθείας από τους αντίστοιχους οργανισμούς κοινής ωφέλειας (ΔΕΗ, Ο.Τ.Ε., κ.λπ.), **και όλες οι απαιτούμενες δαπάνες θα γίνουν από τον Ανάδοχο, ο οποίος τις έχει συμπεριλάβει στην προσφορά του.**
- 21.2 Οι εργοταξιακές αυτές παροχές θα αποζηλωθούν, με μέριμνα και έξοδα του Αναδόχου, το αργότερο εντός πέντε ημερών από την βεβαιωμένη περαίωση του έργου.

Άρθρο 22ο

Ποιότητα και τρόπος εκτέλεσης εργασιών – Απαιτούμενοι έλεγχοι και μελέτες – Πρόγραμμα ποιότητας έργου (ΠΠΕ)

Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό, κατά τρόπο άμεμπτο από τεχνική άποψη και σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Ν. 1418/84 και του Π.Δ. 609/85, όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα, τους όρους της σύμβασης γενικά και τις εντολές της Επίβλεψης του έργου.

Για τα ελαττώματα που διαπιστώνονται κατά την διάρκεια των εργασιών και μέχρι της οριστικής παραλαβής εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 46 του Π.Δ. 609/85.

22.1 Ποιοτικός έλεγχος – ακαταλληλότητα υλικών

Ο καθορισμός των οποιωνδήποτε στοιχείων και οδηγιών των εργασιών, που προβλέπεται από τα Τεύχη Δημοπράτησης, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την υποχρέωση να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των επί μέρους εργασιών που συνθέτουν το έργο. Έστω και αν δεν ορίζεται κάτι στα Τεύχη Δημοπράτησης ή στις οδηγίες και εντολές της Υπηρεσίας, εννοείται ότι κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου πρέπει να είναι άρτιο τόσο ως προς την κατασκευή και άμεμπτη εμφάνιση, όσο και ως προς την εναρμόνισή του με τα λοιπά τμήματα του έργου και με το σκοπό που προορίζεται να εξυπηρετήσει.

Για τον ποιοτικό έλεγχο των υλικών, τμημάτων κατασκευής και ολοκληρωμένων κατασκευών ισχύουν τα αναφερόμενα :

- Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 1418/84, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το άρθρο 2 του Νόμου 2229/94, και στο παρόν.
- Στα λοιπά άρθρα της Γ.Σ.Υ και στους κανονισμούς/προδιαγραφές στους οποίους αυτά παραπέμπουν.
- Στις ΠΤΠ του τ. Υ.Δ.Ε ή (νυν Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.), οι οποίες συμπληρώνουν τα άρθρα της Γ.Σ.Υ και στους κανονισμούς / προδιαγραφές στους οποίους τα άρθρα των Τεχνικών προδιαγραφών της μελέτης παραπέμπουν. Οι παραπάνω ΠΤΠ δεν ισχύουν αν διαφοροποιούνται από τα παραπάνω άρθρα.
- Στις προβλέψεις των εγκεκριμένων Μελετών και αυτών που πιθανά να συντάξει ο Ανάδοχος (που θα εκπονούνται και θα εγκρίνονται κατά τη διάρκεια της Σύμβασης) και που νοούνται σαν συμπληρωματικές των παραπάνω και δεν ισχύουν αν διαφοροποιούνται από τα άρθρα και κανονισμούς που αναφέρθηκαν.

Για τις διαδικασίες και τις επιπτώσεις για περιπτώσεις ακαταλληλότητας υλικών, και ελαττωμάτων της κατασκευής ισχύουν γενικά όσα αναφέρονται στα άρθρα 45 και 46 του Π.Δ 609/85. Κατισχύουν όμως τούτων οι ρητές αναφορές του παρόντος άρθρου, των λοιπών άρθρων της παρούσας Ε.Σ.Υ., των άρθρων της Διακήρυξης Δημοπρασίας καθώς και των άρθρων των Τευχών Δημοπράτησης στα οποία παραπέμπει η παρούσα Ε.Σ.Υ.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται (ΦΕΚ 1265/Β/18-10-2000) να αναπτύξει και να εφαρμόσει ένα Σύστημα Ποιότητας Έργου που θα τεκμηριώνει τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας κατά την διάρκεια της κατασκευής και τα προγράμματα ποιοτικού ελέγχου ανά εργασία και τμήματα της κατασκευής. Το όλο σύστημα θα είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Συμβατικών Τευχών και τις προδιαγραφές ISO 10005 : 2001 (ISO 10005 : 1995).

Ο ανάδοχος θα πρέπει να καταθέσει σε 10 ΗΗ από την υπογραφή της σύμβασης το πρόγραμμα διασφάλισης ποιότητας, ως ελάχιστα όρια ανεκτής ποιότητας σύμφωνα με την § 2 του άρθρου 10 του Π.Δ. 609/85 και της αριθμ. ΔΕΕΠΠ ΟΙΚ/502/11-12-2000 απόφασης του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να ελέγχει τα υλικά και τις κατασκευές / εξοπλισμούς με μέριμνα και δαπάνες του, ως προς την επάρκεια / ποιότητα/ καταλληλότητα και συμβατότητά τους προς τις προδιαγραφές της Ε.Σ.Υ., της Γ.Σ.Υ και των κωδίκων / κανονισμών/ προδιαγραφών που αυτοί παραπέμπουν. Εάν κάποιος έλεγχος γίνουν σε εργαστήρια της αλλοδαπής, ο Ανάδοχος επιβαρύνεται και με τις δαπάνες ταξιδιών και διαμονής των εκπροσώπων της Επίβλεψης που θα παρακολουθήσουν τους ελέγχους αυτούς.

Επί πλέον στη φάση υπογραφής της σύμβασης υποχρεούται να προσλάβει ειδικό έμπειρο διαπιστωμένο Οίκο, της αποδοχής της Υπηρεσίας, που θα συμπράξει στην ανάπτυξη και εφαρμογή του Συστήματος Ποιότητας και στους Ποιοτικούς Ελέγχους. Ο Οίκος αυτός θα καλείται Οίκος Ποιοτικού Ελέγχου (ΟΠΕ), θα είναι συνυπεύθυνος με τον Ανάδοχο για την ποιότητα / επάρκεια / καταλληλότητα και συμβατότητα προς τους όρους των Ε.Σ.Υ, Γ.Σ.Υ και των προδιαγραφών στις οποίες παραπέμπουν, των περαιωμένων κατασκευών / εξοπλισμών και ενσωματωμένων υλικών. Πρέπει να είναι Οίκος με κύρια δραστηριότητα σε θέματα Ποιοτικού Ελέγχου και επαρκή εμπειρία σε θέματα παρομοίων έργων. Ο Οίκος αυτός πρέπει να αναφέρεται στη Σύμβαση.

Οι αμοιβές του Οίκου αυτού βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν εκτιμηθεί και περιληφθεί ανηγμένες στην Προσφορά του.

Στις παραπάνω αμοιβές του ΟΠΕ θα περιλαμβάνεται και η κάλυψη των οποιωνδήποτε δαπανών που είναι αναγκαίες για την ασφάλισή του, όπως γίνεται σχετική αναφορά στο άρθρο 48 της παρούσας. Οι δαπάνες αυτής της ασφάλισης βαρύνουν εξ' ολοκλήρου τον Ανάδοχο.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει έγκαιρα στην Επίβλεψη λεπτομερές Σχέδιο όλων των δοκιμών και ελέγχων που αφορούν αυτοτελή τμήματα των κατασκευών / εξοπλισμών, που θα συνυπογράφεται από τον αντίστοιχο ΟΠΕ. Τούτο θα είναι σύμφωνο με την Ε.Σ.Υ, την Γ.Σ.Υ και τους κανονισμούς / κώδικες / προδιαγραφές, στους οποίους οι όροι όλων των συμβατικών τευχών παραπέμπουν. Στο Σχέδιο θα περιλαμβάνονται τουλάχιστον :

Πλήρεις λεπτομέρειες για τις διαδικασίες και μεθόδους ελέγχων / δοκιμών.

Συσχετισμό με τις σχετικές προδιαγραφές.

Χρονικό εντοπισμό των δραστηριοτήτων που αφορούν :

α) Τις δειγματοληψίες.

β) Τους ελέγχους / δοκιμές.

γ) Τις εγκρίσεις από την Επίβλεψη.

δ) Την υποβολή αποτελεσμάτων των ελέγχων / δοκιμών υλικών και κατασκευών και των υπαρχόντων πιστοποιητικών ποιότητας / καταλληλότητας υλικών και ετοιμών προϊόντων στην Επίβλεψη.

Τα εργαστήρια ελέγχου.

Τους υπεύθυνους μηχανικούς του Αναδόχου και του ΟΠΕ.

Κάθε άλλη απαραίτητη πληροφορία.

Ο χρονικός καθορισμός των παραπάνω δραστηριοτήτων θα βρίσκεται σε συσχετισμό με τα Χρονοδιαγράμματα του Έργου. Οι χρόνοι που θα προβλέπονται για τις εγκρίσεις κ.λπ. της Επίβλεψης θα είναι εύλογοι.

Το παραπάνω Σχέδιο δοκιμών και ελέγχων θα υποβάλλεται στην Επίβλεψη για έγκριση (με ή χωρίς τροποποιήσεις) δύο μήνες τουλάχιστον πριν από την έναρξη των αντίστοιχων εργασιών / παραγγελιών. Η Επίβλεψη θα έχει 20 ημερολογιακές ημέρες για να εγκρίνει, με ή χωρίς παρατηρήσεις, το Σχέδιο Δοκιμών και Ελέγχων.

Η παρέλευση του χρονικού τούτου διαστήματος χωρίς ανταπόκριση της Επίβλεψης επιτρέπει στον Ανάδοχο να προχωρήσει σύμφωνα με τις προτάσεις του. Η έγκριση ή μη απάντηση της Υπηρεσίας δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από τις ευθύνες του, ούτε τον ΟΠΕ.

Όλες οι υποβολές του αναδόχου που αφορούν θέματα Ποιοτικού Ελέγχου θα υιοθετούνται και θα προσυπογράφονται και από τον ΟΠΕ.

Η υποβολή στην Επίβλεψη των αποτελεσμάτων του ποιοτικού ελέγχου θα γίνεται αμέσως μόλις είναι διαθέσιμα τα αποτελέσματα. Η τελευταία μιας σειράς υποβολών αποτελεσμάτων δοκιμών / ελέγχων κάθε παρτίδας υλικού ή ενός υποτμήματος στοιχείου του Έργου θα συνοδεύεται από πιστοποιητικό, εκδιδόμενο από τον ΟΠΕ, επάρκειας / καταλληλότητας / συμβατότητας με τις προδιαγραφές της παρτίδας υλικού ή υποτμήματος στοιχείου του Έργου.

Η τυχόν μη ρητή μνεία των παραπάνω σε μερικά άρθρα της Γ.Σ.Υ δεν αποδυναμώνει την γενική ισχύ της παρούσας παραγράφου.

Συμπληρωματικά προς τους όρους του παρόντος άρθρου, θα έχει ισχύ και η επόμενη παράγραφος του παρόντος άρθρου αναφορικά με τη Διασφάλιση Ποιότητας του Έργου.

Ο κύριος του έργου θα ασκήσει δια της Επιβλέψεως ποιοτικό έλεγχο (quality control) των υλικών και κατασκευών / εξοπλισμού και έλεγχο διασφάλισης ποιότητας (quality assurance) στην έκταση που θα κρίνει αναγκαία.

Έτσι ο Ανάδοχος υποχρεούται :

Να θέτει εγκαίρως υπόψη της Επίβλεψης κάθε στοιχείο που αφορά ελέγχους υλικών ή κατασκευών / εξοπλισμού και τα συναφή δείγματα.

Να διευκολύνει την άνετη επικοινωνία και συνεργασία της Επίβλεψης (και των Συμβούλων) με τον ΟΠΕ.

Να κοινοποιεί στην Επίβλεψη, με δική του μέριμνα, όλη την αλληλογραφία με τον ΟΠΕ, αμελητί.

Να κοινοποιεί στον ΟΠΕ, με δική του μέριμνα, όλα τα έγγραφα, παρατηρήσεις, σχέδια κ.λπ. που του αποστέλλει η επίβλεψη (όταν δεν έχουν κοινοποιηθεί ήδη από αυτήν), που κατά την υπεύθυνη κρίση του, ενδιαφέρουν τον ΟΠΕ.

Να περιλάβει στη σύμβαση με τον ΟΠΕ όρους διασφάλισης της άμεσης επικοινωνίας της Επίβλεψης με τον ΟΠΕ και να θέσει υπό την έγκριση της Επίβλεψης τη σύμβαση, σε περίπτωση αλλαγής ή προσθήκης ΟΠΕ.

Να διασφαλίσει την άνετη επικοινωνία και συνεργασία του ΟΠΕ με τον (τους) Μελετητή (ές), που τυχόν θα συντάξουν μελέτες κατά τη διάρκεια της κατασκευής.

Η Επίβλεψη δικαιούται να παρεμβαίνει με παρατηρήσεις και υποδείξεις που θα αφορούν την ποιότητα υλικών, κατασκευών / εξοπλισμού, ενεργώντας προς τον Ανάδοχο ή τον ΟΠΕ κοινοποιώντας πάντοτε και στον Ανάδοχο.

Ο ποιοτικός έλεγχος αφορά όλες τις φάσεις του Έργου, δηλαδή τις κατασκευές και τη συντήρηση του Έργου, καθώς και τυχόν μελέτες που θα συνταχθούν.

Όλα τα υλικά / κατασκευές / εξοπλισμοί για να γίνουν αποδεκτά από τον κύριο του έργου θα πρέπει να έχουν εγκριθεί από τον ΟΠΕ.

Για κάθε εργασία που απαιτεί έγκριση της μεθόδου εκτέλεσης που θα ακολουθηθεί, σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη την ΕΣΥ ή /και άλλες προδιαγραφές, ο ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλει τη σχετική μεθοδολογία προς έγκριση από τον ΟΠΕ, πριν να υποβάλει τις σχετικές μεθοδολογίες στην Υπηρεσία προς έγκριση.

Κατά την διάρκεια της εκτέλεσης και μετά την αποπεράτωση των εργασιών των εγκαταστάσεων ο Ανάδοχος θα προβεί με δική του ευθύνη, μέριμνα και δαπάνες, και με παρουσία του ΟΠΕ και της Επίβλεψης, στις δοκιμές που απαιτούνται, προκειμένου να αποδειχθεί η σωστή λειτουργία και άριστη ποιότητα των εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις προδιαγραφές. Ο αριθμός και οι τύποι των δοκιμών για τις εγκαταστάσεις θα προταθούν από τον Ανάδοχο και τον ΟΠΕ και θα τεθούν υπό την κρίση και έγκριση της Επίβλεψης.

Αν κατά την εκτέλεση των δοκιμών διαπιστωθεί βλάβη, ανεπάρκεια, μειονέκτημα, ελάττωμα, κακή ποιότητα υλικών κ.λπ. ολοκληρών των εγκαταστάσεων ή τμημάτων τους, ο Ανάδοχος υποχρεούται σε άμεση

επισκευή, συμπλήρωση, αποκατάσταση, αναπλήρωση ή και πλήρη αντικατάσταση και στη συνέχεια επανάληψη των δοκιμών μέχρις ότου τα αποτελέσματα κριθούν ικανοποιητικά από την Επίβλεψη.

Επισημαίνεται ότι η ευθύνη του Αναδόχου έγκειται στην εκτέλεση των εργασιών των εγκαταστάσεων όχι μόνο με τρόπο σύμφωνο προς τις απαιτήσεις των προδιαγραφών, αλλά κατά τρόπο που διασφαλίζει το τελικό αποτέλεσμα της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων.

Η ίδια διαδικασία δοκιμών, παρουσία της Επίβλεψης, προκειμένου να αποδειχθεί η σωστή λειτουργία των εγκαταστάσεων, με τις ίδιες συνεπαγόμενες ευθύνες και δαπάνες σε βάρος του Αναδόχου αντικαταστάσεις κ.λπ., σύμφωνα με τα παραπάνω, θα γίνει και κατά το τέλος του Χρόνου Εγγύησης της υποχρεωτικής συντήρησης του Έργου.

Ο αριθμός των ελέγχων που θα γίνουν θα είναι υποχρεωτικά τουλάχιστον ίσος σε είδος και αριθμό με τους προβλεπόμενους στους ισχύοντες κανονισμούς.

Όλα τα αποτελέσματα των ελέγχων θα καταγράφονται σε Πρακτικά που θα συντάσσονται και θα αποτελούν ιδιαίτερο Αρχείο Ελέγχων. **Τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών, που είναι ουσιώδες επιμετρητικό στοιχείο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως δικαιολογητικά των ενδιάμεσων και τελικών πληρωμών.** Αποδεκτά αποτελέσματα τέτοιων ελέγχων δεν απαλλάσσουν τον Ανάδοχο από την ευθύνη επίτευξης των στόχων ποιότητας των Τευχών Δημοπράτησης.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, η Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα συνεχούς ελέγχου των υλικών και κατασκευών.

Επισημαίνεται ότι η Υπηρεσία σε περίπτωση που θα διαπιστώσει προφανείς αποκλίσεις από Κανονισμούς, ή Προδιαγραφές, ή προφανείς κακοτεχνίες, έχει το δικαίωμα να εφαρμόσει τα σχετικά «με κακοτεχνίες», όπως αυτά αναλύονται στο άρθρο 46 του Π.Δ. 609/85.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και εφ' όσον συγχρηματοδοτούν το Έργο, διατηρούν το δικαίωμα, με δικά τους έξοδα, να διενεργήσουν ποιοτικούς ελέγχους.

Επισημαίνεται σχετικά η παρ. 4 του άρθρου ΤΕΤΑΡΤΟΥ του Ν. 2372/96, που αναφέρεται σε διενεργούμενους ελέγχους ποιότητας, για έργα κατασκευαζόμενα με συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από σύμβουλο που θα προσλαμβάνεται με απόφαση του ΥΠ.ΕΘ.Ο ύστερα από σχετικό διαγωνισμό, και προς τον οποίο σύμβουλο ο Ανάδοχος και ο ΟΠΕ έχουν την υποχρέωση, όπως και η Υπηρεσία, να παρέχουν στοιχεία και πληροφορίες, ώστε να διευκολύνεται το έργο του και να εξασφαλίζουν την ελεύθερη πρόσβαση σε όλους τους χώρους κατασκευής του Έργου στις πηγές λήψης των υλικών και την ακώλυτη πραγματοποίηση δειγματοληψιών.

Εργαστήρια

Όλες οι δοκιμές (χαλύβδινων τεμαχίων / τμημάτων, σκυροδεμάτων, εδαφικών δειγμάτων, γεωφασμάτων κ.λπ.) θα γίνουν σε αναγνωρισμένα εργαστήρια που θα επιλεγούν με τη διαδικασία που αναφέρεται στις παραπάνω υποπαραγράφους.

Ο Ανάδοχος στην αρχή του χρόνου εκτέλεσης της Σύμβασης θα πρέπει να προτείνει στην Υπηρεσία τα αναγνωρισμένα εργαστήρια με τα οποία προτίθεται να συνεργαστεί.

Από αυτά η Υπηρεσία θα ορίσει ένα ή δύο με τα οποία θα συνεργάζεται για την επίλυση προβλημάτων σχετικών με την εκτέλεση των έργων και από τα οποία, η Υπηρεσία, θα μπορεί να προσκαλεί τους αρμόδιους επιστήμονες επί τόπου του έργου, κάθε φορά που θα αναφύονται σχετικά προβλήματα για την επίλυσή τους.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διευκολύνει τον έλεγχο της Υπηρεσίας σε όλη την διάρκεια εκτέλεσης των δοκιμών.

Ποινικές ρήτρες

Τα αποτελέσματα των δοκιμών που προαναφέρθηκαν υποβάλλονται στην επίβλεψη μέσα σε δύο ημέρες από τη δειγματοληψία εκτός από τις δοκιμές για την αντοχή των σκυροδεμάτων που υποβάλλονται μέσα σε δύο ημέρες από την ημέρα που θα γίνει η θραύση τους, σύμφωνα με τους κανονισμούς.

Οι δοκιμές με ακριβή στοιχεία, για τις θέσεις όπου γίνονται ή όπου ενσωματώθηκε το υλικό που δοκιμάστηκε, καταγράφονται σε ιδιαίτερο πίνακα που συνοδεύει τα βιβλία καταμέτρησης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος τους. Αν ο ανάδοχος κάνει λιγότερες δοκιμές από τις ελάχιστες υποχρεωτικές, για κάθε μια που λείπει ή που υπάρχει χωρίς όμως έλεγχο από τον επιβλέποντα ή το ΚΕΔΕ, επιβάλλεται στον ανάδοχο ποινική ρήτρα 1.500 € που εκπίπτει από τον πρώτο λογαριασμό μετά την επιβολή της. Η ποινική αυτή ρήτρα είναι ανέκκλητη και οι δοκιμές που λείπουν θα εκτελούνται στο ΚΕΔΕ ή άλλο εργαστήριο με δαπάνη του αναδόχου. Αυτές δεν μπορούν να καλυφθούν με περισσότερες δοκιμές σε επόμενα στάδια.

Σκυροδέματα

Κατά την εκτέλεση των κατασκευών από σκυρόδεμα οποιαδήποτε κατηγορίας ή ποιότητας ο ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφωθεί πλήρως με τις διατάξεις του ΦΕΚ 1068/31-12-1991 «Περί Κανονισμού για την μελέτη και κατασκευή έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα», όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα (Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος – ΦΕΚ 315/Β/97 και το Παράρτημά του, που εγκρίθηκε με την απόφαση Ε.Δ. Δ14/19164/28-3-1997 του ΥΔΕ, Προδιαγραφές του ΕΛΟΤ κ.λπ.) και του κανονισμού τεχνολογίας χαλύβων οπλισμού σκυροδέματος (Κ.Τ.Χ) ΦΕΚ 381/Β/24-3-2000.

Για κάθε κατηγορία ποιότητας σκυροδέματος ο ανάδοχος υποχρεούται στην εκπόνηση, με μέριμνα και δαπάνες του, μελέτης σύνθεσης, με βάση αντιπροσωπευτικές ποσότητες υλικών από τα προσκομισθέντα στο εργοτάξιο. Η μελέτη σύνθεσης οφείλει να επαναλαμβάνεται όσες φορές μεταβάλλεται η πηγή προμήθειας ή το είδος ή η ποιότητα των συνιστώντων υλικών ή οι καιρικές συνθήκες. Η μελέτη αυτή υπόκειται στον έλεγχο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και του Επιβλέποντα.

Η ανάμειξη των υλικών του σκυροδέματος θα γίνεται αποκλειστικά με μηχανικό αναμικτήρα, κατάλληλου τύπου, απόδοσης πολλαπλάσιου σάκου τσιμέντου, απαγορευμένης της χρήσης κλάσματος σάκου.

Εάν χρησιμοποιηθεί έτοιμο σκυρόδεμα, ο ανάδοχος υποχρεούται αν συμμορφωθεί πλήρως με την πρότυπη προδιαγραφή του ΥΔΕ – Υπηρεσία Οικισμού Δ.13 – 305/ Αύγουστος 1975 «Ετοιμο σκυρόδεμα» (ΦΕΚ 1237/Β/10.11.75), όπως έχει τροποποιηθεί με τον Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος (ΦΕΚ 315/Β/97), όπως ισχύει σήμερα.

Ειδικότερα :

1. Το όνομα του εργοστασίου παραγωγής.
2. Τον χαρακτηριστικό αριθμό του δελτίου αποστολής.
3. Την ημερομηνία και τον αριθμό του φορτηγού.
4. Το όνομα του αναδόχου ή την επωνυμία της ανάδοχης εταιρείας.
5. Το έργο και την τοποθεσία του έργου.
6. Την ποσότητα του σκυροδέματος σε κυβικά μέτρα.
7. Τον χρόνο που φορτώθηκε και την υπογραφή του αποστολέα.
8. Την ονομαστική αντοχή.
9. Το εργάσιμο του σκυροδέματος τη στιγμή που παραδίδεται επί τόπου.
10. Τον τύπο και την κατηγορία αντοχής του τσιμέντου που έχει χρησιμοποιηθεί.

Για χρήση σε οπλισμένα και προεντεταμένα σκυροδέματα τον λόγο νερού τσιμέντου [συν/της Υ/Σ]. Ο Συντελεστής Υ/Σ θα πρέπει να μην είναι μεγαλύτερος από 0.65 για κατηγορίες σκυροδέματος Β 20/25 και ανώτερες.

Η ελάχιστη περιεκτικότητα σε τσιμέντο.

Η μέγιστη διάμετρος των αδρανών.

Αν χρησιμοποιήθηκαν πρόσθετα και ποια.

Επίσης πρέπει να προβλέπεται χώρος για να προστεθούν, όταν φθάνει το έτοιμο σκυρόδεμα στο εργοτάξιο και τα ακόλουθα στοιχεία.

Η ώρα που έφθασε το έτοιμο σκυρόδεμα στο εργοτάξιο.

Η ώρα που συμπληρώθηκε η διάστρωσή του.

Η συμπύκνωση του σκυροδέματος όλων των οπλισμένων τμημάτων της κατασκευής θα γίνεται με δονητές χωρίς καμμία ιδιαίτερη αποζημίωση του αναδόχου, της σχετικής δαπάνης περιλαμβανομένης στις τιμές του Τιμολογίου.

Για τον έλεγχο του σκυροδέματος θα εκτελεσθούν δοκιμές αντοχής με λήψη δοκιμών κατά την διάστρωσή του, με εντολή της επίβλεψης και φροντίδα και δαπάνη του αναδόχου του έργου, με υπόδειξη και παρουσία της επίβλεψης.

Η θραύση των δοκιμών θα γίνεται σε Εργαστήριο του ΕΜΠ ή κρατικό, με δαπάνες του αναδόχου.

Η δαπάνη όλων των δειγματοληψιών ελέγχου σκυροδέματος βαρύνουν τον ανάδοχο μέχρι ποσοστό 6% της συνολικής δαπάνης της ποσότητας του σκυροδέματος που κατασκευάστηκε ή και μεγαλύτερο, εφόσον διαπιστωθεί ευθύνη του αναδόχου.

Άρθρο 23ο

Χάραξη - Καθορισμός Σταθμών

- 23.1 Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την σωστή και κατάλληλη χάραξη του έργου, βάσει των σταθερών σημείων ελέγχου και υψομετρικών αφετηριών, τα οποία θα ελεγχθούν από την Επίβλεψη, όπως και για την ακρίβεια, βάσει των ανωτέρω, της θέσης, της στάθμης, των διαστάσεων και ευθυγραμμιών των διαφόρων τμημάτων του έργου και είναι υποχρεωμένος να διαθέτει όλα τα απαραίτητα όργανα, μηχανήματα και προσωπικό. Αυτός είναι υπεύθυνος χωρίς καμμία αποζημίωση να πάρει τα απαραίτητα συμπληρωματικά στοιχεία για τη συμπλήρωση και προσαρμογή της μελέτης εφαρμογής, όπως επίσης και τη σήμανση της ζώνης κατάληψης του έργου.
- 23.2 Αν κατά την διάρκεια εκτέλεσης του έργου προκύψει σφάλμα ως προς τη θέση, στάθμη, διαστάσεις ή ευθυγραμμία οποιουδήποτε τμήματος του έργου ο Ανάδοχος, αφού τον καλέσει η Επίβλεψη, οφείλει να επανορθώσει, με δαπάνες του, το σφάλμα σύμφωνα με τις υποδείξεις του Επιβλέποντα Μηχανικού εκτός εάν τούτο βασίσθηκε σε ανακριβή στοιχεία τα οποία εδόθησαν με έγγραφη εντολή από την Επίβλεψη οπότε οι δαπάνες βαρύνουν τον Εργοδότη.
- 23.3 Ο έλεγχος οποιασδήποτε χάραξης γραμμής ή στάθμης από την Επίβλεψη δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την ευθύνη για την ορθότητα αυτών.
- 23.4 Ο Ανάδοχος οφείλει να φυλά και να διατηρεί όλα τα υψομετρικά στοιχεία, χωροσταθμικούς πήχεις πασσάλους και λοιπά μέτρα σήμανσης, τα οποία χρησιμοποιούνται για την σήμανση του έργου.

Άρθρο 24ο

Λοιπές υποχρεώσεις - Αφανείς εργασίες

- 24.1 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, κατά την εκτέλεση των εργασιών, να συντάσσει και να υποβάλει για έλεγχο λεπτομερή διαγράμματα των εγκαταστάσεων σε κάτοψη και σχηματική τομή, όπως εκτελούνται, επί των οποίων θα σημειώνονται οι διαστάσεις ή το βάθος των εκάστοτε εκτελουμένων τμημάτων είτε είναι αφανή είτε εμφανή.
- 24.2 Για τις αφανείς εργασίες που ενσωματώνονται συμβατικές στο έργο, θα καταρτίζονται, με αποκλειστική ευθύνη του αναδόχου κατά τον χρόνο εκτέλεσής τους και ποτέ εκ των υστέρων, πρωτόκολλα αφανών εργασιών όπου θα

βεβαιώνεται ότι αυτές εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις μελέτες, την τεχνική περιγραφή και τις προδιαγραφές. Ή τις τυχόν τροποποιήσεις τους που επέφερε η υπηρεσία. Αν αυτά δεν γίνουν και οι εργασίες καλυφθούν, τότε θα θεωρείται ότι δεν εκτελέστηκαν και συνεπώς δεν δύναται να πιστοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 38 του Π.Δ. 609/85.

Άρθρο 25ο

Προσπέλαση στο εργοτάξιο

Η Επίβλεψη και κάθε άλλος εξουσιοδοτημένος από αυτήν ή από τον Εργοδότη μπορεί κάθε χρονική στιγμή να επισκέπτεται το έργο και το εργοτάξιο, τις αποθήκες όπου φυλάσσονται τα υλικά και τα εργαστήρια ή εργοστάσια κατασκευής υλικών που θα ενσωματωθούν στο έργο, ο δε Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να παρέχει κάθε διευκόλυνση και βοήθεια γι'αυτή την προσπέλαση.

Άρθρο 26ο

Προσωρινές Εγκαταστάσεις - Προστατευτικές κατασκευές - φύλαξη υλικών - καθαρισμός

- 26.1 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να εξοπλίσει τα συνεργεία του με πλήρεις σειρές ηλεκτρικών εργαλείων για την εκτέλεση των διαφόρων εργασιών. Τα εργαλεία αυτά πρέπει να είναι άριστης ποιότητας και κατασκευής και τύπου εγκεκριμένου από το Υπουργείο Βιομηχανίας, Έρευνας και Τεχνολογίας. Τα μεταλλικά τους μέρη πρέπει να είναι κανονικά γειωμένα και η τάση λειτουργίας για τα φορητά όχι μεγαλύτερη των 50 V.
- 26.2 Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να εφοδιάσει με επαρκή φωτισμό όλες τις θέσεις εργασίας, περάσματα κ.λπ. των συνεργείων του, ώστε η εργασία να γίνεται κανονικά και χωρίς κίνδυνο ατυχημάτων.
Ο φωτισμός αυτός, εφόσον είναι ηλεκτρικός, νοείται με τάση 42 V ή μικρότερη.
- 26.3 Ο Ανάδοχος θα εγκαταστήσει κοντά σε κάθε μηχάνημα, συσκευή ή όργανα ενδεικτική πινακίδα οδηγιών λειτουργίας και συντήρησης που να αναγράφει την ονομασία του, τους απαιτούμενους χειρισμούς για τη λειτουργία και τις εργασίες συντήρησης, τη συχνότητά τους και τα προτεινόμενα υλικά συντήρησης κ.λπ.
- 26.4 Όλες οι προσωρινές ηλεκτρικές εγκαταστάσεις κίνησης και φωτισμού του αναδόχου συμπεριλαμβανομένων πινάκων, υποπινάκων, καλωδίων, μετασχηματιστών κ.λπ., οποιασδήποτε τάσης, θα πληρούν τους ισχύοντες κρατικούς κανονισμούς, με αποκλειστική ευθύνη του ιδίου του Αναδόχου για τη σωστή και ασφαλή λειτουργία τους.
- 26.5 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, χωρίς καμμία ιδιαίτερη αποζημίωση, να προβεί στην λήψη των απαραίτητων μέτρων ασφαλείας (αντιστήριξης, προστασίας γειτονικών κατασκευών κ.λπ.), όπως αυτά προβλέπονται από την παράγραφο 4 του άρθρου 34 του Π.Δ. 609/85. Η δαπάνη αυτή περιλαμβάνεται στο ποσοστό γενικών εξόδων οφέλους κ.λπ.
- 26.6 Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να φυλά με δικές του δαπάνες τα παραδιδόμενα από τον κύριο του έργου, προς χρήση ή ενσωμάτωση, μηχανήματα, εργαλεία, υλικά κ.λπ.
- 26.7 Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται με δαπάνες του και πριν από την παράδοση προς χρήση κάθε τμήματος του έργου, καθώς και μετά την περαίωση ολόκληρου του έργου, να αφαιρέσει και να απομακρύνει από τους χώρους γύρω από το έργο και γενικά από το εργοτάξιο, κάθε απαιτηθείσα προσωρινή εγκατάσταση προβλεπόμενη από άλλα άρθρα της παρούσας Ε.Σ.Υ., τα απορρίμματα, εργαλεία και ικριώματα, μηχανήματα, υλικά πλεονάζοντα, χρήσιμα ή άχρηστα, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κ.λπ., να καταστρέψει κάθε

βοηθητικό έργο κ.λπ., το οποίο θα υποδειχθεί από την Υπηρεσία σαν άχρηστο ή επιζήμιο για την μετέπειτα λειτουργία π.χ. των κτιρίων, να ισοπεδώσει τους χώρους στους οποίους ήταν εγκατεστημένα ή τοποθετημένα μηχανήματα κ.λπ., και γενικά να παραδώσει τελείως καθαρές και έτοιμες για χρήση τόσο τις κατασκευές όσο και τους γύρω χώρους και γενικά να μεριμνήσει για κάθε τι που απαιτείται για την παράδοση του έργου και την εύρυθμη λειτουργία του, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης και των προδιαγραφών της παρούσας ΕΣΥ.

- 26.8 Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να προβαίνει, όταν υπάρχει λόγος κατά την κρίση της Υπηρεσίας, και στην άρση (καθαίρεση, αποκόμιση κ.λπ.), κάθε προστατευτικής κατασκευής που κατασκευάσθηκε για την εκτέλεση του έργου (εργασιών και παραγωγής υλικών) ή επιβλήθηκε από οποιοδήποτε λόγο, προς αποφυγή κάθε φύσεως ζημιών, φθορών, ατυχημάτων κ.λπ. σε ιδιοκτησίες, οικοδομές, δένδρα, αγρούς, καλλιεργήσιμες εκτάσεις, κοινωφελείς εγκαταστάσεις και κάθε φύσης έργα, καθώς και στην απομάκρυνση των περιφραγμάτων των εργοταξίων. Εάν μέσα σε δέκα (10) ημέρες, από την έγγραφη υπόμνηση από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, ο Ανάδοχος δεν προβεί στην έναρξη και μέσα σε εύλογη προθεσμία περαίωση των παραπάνω εργασιών, αυτές εκτελούνται σε βάρος του και εκπίπτει η δαπάνη από την πρώτη πληρωμή μετά την πάροδο της εύλογης προθεσμίας, ενώ επιπλέον δεν βεβαιώνεται και η εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου ή τμήματος αυτού για τον λόγο αυτό.

Άρθρο 27ο

Επείγουσες επισκευές

- 27.1 Σε περίπτωση που θα παρουσιασθεί ανάγκη να γίνει κάποια επείγουσα εργασία ή επισκευή η οποία κρίνεται αναγκαία για την ασφάλεια του έργου, λόγω ατυχήματος, βλάβης ή κάποιου άλλου τυχαίου γεγονότος, είτε κατά την διάρκεια κατασκευής του έργου είτε κατά τον χρόνο εγγύησης, ο Ανάδοχος πρέπει να προχωρήσει στην εκτέλεση αυτής αμέσως μόλις λάβει την σχετική έγγραφη εντολή της Επίβλεψης.
- 27.2 Αν ο Ανάδοχος δεν μπορεί ή αρνηθεί να εκτελέσει αυτή την εντολή, ο Εργοδότης μπορεί να εκτελέσει την επείγουσα εργασία με δικά του υλικά και εργατοτεχνικό προσωπικό. Αν η επείγουσα εργασία που έγινε από τον Εργοδότη αποτελεί κατά την κρίση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, μέρος των υποχρεώσεων του Αναδόχου, όπως προκύπτει από την Σύμβαση, όλα τα έξοδα και δαπάνες στις οποίες υποχρεώθηκε ο Εργοδότης παρακρατούνται από τον πρώτο λογαριασμό μετά την εκτέλεση της εργασίας.
- 27.3 Αν υποβληθεί διαφωνία από τον Ανάδοχο προς την ενέργεια αυτή του Εργοδότη, αυτή λύεται με την κανονική διαδικασία για την επίλυση διαφορών. Το ποσό που έχει παρακρατηθεί, παραμένει στα χέρια του Εργοδότη μέχρι την επίλυση της διαφωνίας.

Άρθρο 28ο

Χρήση υλικών, μεθόδων κ.λπ., που καλύπτονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας

- 28.1 Σε περίπτωση που κάποια υλικά, μηχανήματα ή τρόποι εργασίας, από τα απαιτούμενα για το έργο, καλύπτονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα έξοδα απόκτησης του δικαιώματος για τη χρησιμοποίηση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας βαρύνουν τον Ανάδοχο.
- 28.2 Επίσης ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για οποιαδήποτε παράτυπη ή παράνομη χρησιμοποίηση υλικών, ή μεθόδων, ή μελετών, ή μηχανημάτων κ.λπ., που καλύπτονται από διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

- 28.3 Αν ο Ανάδοχος παραλείψει σκόπιμα ή αθέλητα να αποκτήσει με ορθό και νόμιμο τρόπο τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, η παράλειψη αυτή θεωρείται αντισυμβατική συμπεριφορά και επισύρει τις ακόλουθες κυρώσεις :
- α) Ο Κύριος του Έργου δικαιούται, με μονομερή ενέργειά του, να του παρακρατήσει από τον πρώτο επόμενο λογαριασμό, ή να εκπέσει από τις εγγυήσεις για καλή εκτέλεση, το ποσό που αντιστοιχεί στα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, ή το ποσό στο οποίο τυχόν θα καταδικαστεί, ή συγκαταδικασθεί από τον κάτοχο του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Τούτο ισχύει έστω και αν η σχετική δίκη δεν έχει τελεσιδικήσει.
- β) Ο Κύριος του Έργου δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση για ηθική βλάβη. Ο όρος (α) έχει ισχύ, αν η προβλεπόμενη στο σχετικό άρθρο της παρούσας Ε.Σ.Υ. ασφάλιση δεν καλύπτει και την περίπτωση αυτή.

Άρθρο 29ο

Ελαττώματα του έργου – Έλλειψη συμφωνημένων ιδιοτήτων

- 29.1 Αν κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου και μέχρι την οριστική του παραλαβή η Υπηρεσία κρίνει ότι η κατασκευή του έργου ή τμημάτων αυτού δεν είναι σύμφωνη με τους όρους της σύμβασης ή το έργο παρουσιάζει ελαττώματα εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Ν. 1418/84 και του Π.Δ. 609/85, όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν σήμερα. Εάν δεν γίνει έλεγχος από την Επίβλεψη ή δεν διαγνωστούν από το γενόμενο έλεγχο ελαττώματα στα υλικά που προσκομίσθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν ή στις εργασίες που έγιναν, ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη για την καλή εκτέλεση των έργων.
- 29.2 Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τα δικαιώματα του Κυρίου του έργου, εάν το έργο εκτελεστεί με ελαττώματα ή δεν είναι σύμφωνο με τις προδιαγραφές, ο Κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να κάνει χρήση των σχετικών άρθρων του Αστικού Κώδικα, παράλληλα με τα άλλα δικαιώματα που ορίζονται στην παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων.

Άρθρο 30ο

Εξασφάλιση γειτονικών ιδιοκτησιών/Εγκαταστάσεων

- 30.1 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση, με μέριμνα και δαπάνη του να παίρνει όλες τις προφυλάξεις και αναγκαία μέτρα, και να προφυλάσσει κατάλληλα τις εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω., που τυχόν ευρίσκονται μέσα στους χώρους εργοταξίου του Αναδόχου.
Για τη διασφάλιση των παραπάνω ο Ανάδοχος θα ασφαλίσει (βλέπε και σχετικό άρθρο αυτής της Ε.Σ.Υ.) τον εαυτόν του και τον Κύριο του Έργου έναντι οποιασδήποτε οικονομικής απαίτησης των Ο.Κ.Ω.
- 30.2 Η πιο πάνω υποχρέωση του Αναδόχου εκτείνεται σ' όλες τις περιοχές όπου εκτελούνται εργασίες, όπως λ.χ. άκρα έργου, εργοτάξιο, δανειοθάλαμοι, χώροι απόθεσης, δρόμοι που χρησιμοποιούνται κ.λπ.

Άρθρο 31ο

Προστασία περιβάλλοντος χώρου

- 31.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προφυλάσσει και προστατεύει την υπάρχουσα βλάστηση όπως δένδρα, θάμνους και καλλιεργημένες εκτάσεις γύρω από το χώρο που του διατίθεται από την Υπηρεσία για την εκτέλεση των έργων, θα είναι δε υπεύθυνος για κάθε ζημιά που θα προκαλέσει σε τρίτους λόγω αυθαίρετης κοπής ή βλάβης δένδρων ή θάμνων, απόθεσης υλικών, λόγω κακού χειρισμού των μηχανημάτων ή καταπάτησης φυτευμένων περιοχών από μηχανικά μέσα.

- 31.2 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατά την εκτέλεση των έργων να συμμορφώνεται πλήρως προς την εγκύκλιο Γ2-Δ2/0/3/192/εγκ. Α 213/5.12.75 του ΥΠΔΕ για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 31.3 Δεν θα κοπεί κανένα δένδρο ή δενδρύλλιο χωρίς την έγγραφη έγκριση της Υπηρεσίας. Για να δοθεί η έγκριση ο Ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλει τοπογραφικό διάγραμμα στο οποίο θα έχουν σημειωθεί τα δένδρα ή δενδρύλλια που θα πρέπει να κοπούν.
- 31.4 Σε περίπτωση ζημιάς ή καταστροφής σε υπάρχουσες κατασκευές ή σε στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος που δεν προβλέπονται από την εγκεκριμένη μελέτη του έργου (ή από τυχόν εγκεκριμένες από την Υπηρεσία τροποποιήσεις της), ο Ανάδοχος, ανεξάρτητα των οποιωνδήποτε ευθυνών που θα μπορούν να προκύψουν γι' αυτόν, είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τα υπάρχοντα έργα (ή το φυσικό περιβάλλον), στην κατάσταση που βρισκόταν πριν από την εγκατάστασή του, με δαπάνες του, χωρίς να δικαιούται οποιασδήποτε χρηματικής αποζημίωσης ή παράτασης προθεσμίας.
- 31.5 Γίνεται ειδική επισήμανση ότι ο Ανάδοχος θα πρέπει κατά την εκτέλεση των χωματουργικών εργασιών να αποφεύγει να τραυματίσει τον περιβάλλοντα χώρο με πρόσθετες εκσκαφές (πέρα από αυτές που προβλέπονται από τη μελέτη) ή με απόρριψη διαφόρων προϊόντων εκσκαφών έστω και αν προβαίνει σε κανονική διάστρωση και συμπύκνωση αυτών. Επίσης οι οποιοσδήποτε αποθέσεις περισσευμάτων προϊόντων θα πρέπει να γίνονται σε θέσεις που να μη δημιουργούν οποιοδήποτε πρόβλημα στο περιβάλλον και να έχουν την έγκριση των αρμοδίων Αρχών (οι δε θέσεις αυτές θα εξασφαλισθούν με ευθύνη και δαπάνες του Αναδόχου χωρίς να αναλαμβάνει η Υπηρεσία καμία δέσμευση).

Άρθρο 32ο

Γενικά περί εργασιών και μέτρων ασφαλείας στο έργο

- 32.1 Διευκρινίζεται ότι, προκειμένου περί τήρησης των μέτρων ασφαλείας των υποδεικνυόμενων από την Επίβλεψη, ο Ανάδοχος δεν μπορεί να εκφέρει καμμία αντίρρηση, αλλά ούτε και να εγείρει αξιώσεις λόγω οικονομικών ή άλλων επιπτώσεων, τις οποίες δυνατόν να συνεπάγεται η εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας.
- Ο Ανάδοχος θα πρέπει να εκπονήσει χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή μελέτη, ειδικών ικριωμάτων όπου αυτό απαιτηθεί η οποία θα υποβληθεί στην υπηρεσία για έγκριση.
  - Τα ικριώματα δεν θα πρέπει με οποιοδήποτε τρόπο να προκαλούν βλάβες στο κτήριο και να εμποδίζουν την εκτέλεση των υπολοίπων εργασιών επί του κτηρίου.
- 32.2 Ο ανάδοχος θα πρέπει να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα για την ασφάλεια των απασχολουμένων στο έργο και θα πρέπει να συμμορφώνεται με όλες τις ισχύουσες διατάξεις για την ασφάλεια ως και τους ισχύοντες κανονισμούς, για να αποτραπούν ατυχήματα ή σωματικές βλάβες σε πρόσωπα επί, περί ή γειτνιάζοντα προς τις περιοχές όπου εκτελείται το έργο. Θα τοποθετήσει και θα συντηρήσει κατάλληλα κάθε στιγμή, όταν παρίσταται ανάγκη από τις συνθήκες και την πρόοδο του έργου, όλα τα απαιτούμενα προστατευτικά μέσα για την προστασία των εργατών και του κοινού και θα τοποθετήσει σήματα κινδύνου για κάθε είδους κίνδυνο που δημιουργείται από την κατασκευή του έργου.
- Ο ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει ή να χρησιμοποιεί πρόσθετα προστατευτικά μέσα, συσκευές και μηχανήματα αν η Επίβλεψη, ή άλλη

- αρμόδια αρχή κρίνει ότι είναι απαραίτητα για την προστασία της ζωής και της υγείας των εργαζομένων, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση.
- 32.3 Ο ανάδοχος θα παρέχει επί τόπου των έργων το αναγκαίο για την παροχή πρώτων βοηθειών εξοπλισμό και ιατρικές ευκολίες σε οποιονδήποτε έχει σχέση με την εργασία, ο οποίος δυνατόν να τραυματισθεί σε αυτήν.
- 32.4 Ο ανάδοχος θα πρέπει να αναφέρει αμέσως γραπτά στην επίβλεψη όλα τα ατυχήματα που προκύπτουν από την εκτέλεση της εργασίας είτε στον τόπο των έργων, είτε σε γειτονικές θέσεις με τον τόπο των έργων, τα οποία προξένησαν θάνατο, σωματικές βλάβες ή υλικές ζημιές, δίνοντας πλήρεις λεπτομέρειες και καταθέσεις μαρτύρων.
Ακόμα, αν προξενήθηκε θάνατος ή σοβαρές σωματικές βλάβες ή σοβαρές ζημιές, το ατύχημα θα πρέπει να αναφερθεί τηλεφωνικά ή με αγγελιαφόρο στην Διευθύνουσα Υπηρεσία και κατά τα λοιπά σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- 32.5 Σε περίπτωση ατυχήματος ο Ανάδοχος φέρει την αστική και ποινική ευθύνη, χωρίς αν μπορεί να επικαλεσθεί την συμμόρφωσή του με τις εντολές ή οδηγίες καμμιάς αρμόδιας αρχής για την απαλλαγή του.
- 32.6 Τα συνεργεία του Αναδόχου που θα εργάζονται στο συγκεκριμένο έργο (ανεξαρτήτως σχέσης εργασίας δηλ. Διπλ. Μηχανικοί, Εργοδηγοί, Τεχνίτες, Εργάτες, Επισκέπτες κ.λπ.), θα υπακούουν και θα εφαρμόζουν πλήρως τις Κοινοτικές Διατάξεις 89/391 περί υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων, καθώς και τις διατάξεις του Π.Δ. 305/96.

Συγκεκριμένα :

Όλοι οι εργαζόμενοι στο έργο αυτό, ανεξαρτήτως ειδικότητας, θα φορούν καθ'όλη τη διάρκεια εργασίας τους στο έργο και πάνω από τα ρούχα εργασίας τους πλαστικό γιλέκο σύμφωνα με τις ισχύουσες Κοινοτικές Διατάξεις. Το γιλέκο αυτό θα είναι κοντό, μέχρι τη μέση κατασκευασμένο από ελαφρύ ύφασμα υψηλής πυκνότητας πλέξης, ώστε να το καθιστά άκαυστο και βάρους 150 gr/m², χρώματος πορτοκαλόχρου χωρίς γιακά και μανίκια και χωρίς κουμπιά, το οποίο θα μπορεί να κλείνει στο στήθος με τρεις αυτοκόλλητες ταινίες μεταβλητού μήκους, αμέσως αποκόλλησης, ώστε να ικανοποιεί όλα τα μεγέθη. Όταν είναι κλειστό, θα σχηματίζει λαιμόκοψη "V" στο εμπρόσθιο μέρος μήκους 20 περίπου εκ. Τα τελειώματά του θα είναι ρελιασμένα με άσπρο ή πορτοκαλί πλαστικό υψηλής αντοχής σε πλάτος ρελιάσματος 1 εκ. και στις δύο πλευρές του (εσωτερική - εξωτερική). Το εν λόγω γιλέκο θα φέρει καθ'όλο το πλάτος του τρεις τουλάχιστον ισαπέχουσες μεταξύ τους ισοφαρδείς φθορίζουσες λωρίδες κιτρίνου χρώματος πλάτους εκάστης 5 εκ. Η προμήθεια των γιλέκων αυτών είναι ευθύνη του Αναδόχου του έργου, του οποίου αποτελούν περιουσία.

Πέραν των γιλέκων, ο Ανάδοχος του έργου έχει την αποκλειστική ευθύνη ώστε όλοι ανεξαιρέτως οι εργαζόμενοι, όπως επίσης και οι επισκέπτες στο έργο, να φορούν κράνος ασφαλείας από σκληρό πλαστικό βάρους περί τα 450 gr., με κατάλληλους διαμήκεις νευρώσεις και υψηλής αντοχής σε θραυστική ροπή ίσης προς 2000 Nt-m.

Τα κράνη θα έχουν εσωτερική περιμετρική επένδυση από μαλακό πλαστικό με πλαστική ταινία ρυθμιζόμενης περιμέτρου, ώστε να εφαρμόζουν σε διάφορα μεγέθη κεφαλής. Τα κράνη θα έχουν οπές αερισμού της κεφαλής με λεία χείλη σε όλη την επιφάνειά τους διατεταγμένες σε σειρές κατά το διαμήκη άξονα, μεγίστης διαμέτρου 0.9 mm. Τα περιμετρικά χείλη του κράνους θα έχουν ελαφρά κλίση με ακτίνα καμπυλότητας μεγαλύτερη των 3 εκ. και θα είναι ομαλά και στρογγυλοποιημένα. Τα εν λόγω προστατευτικά κράνη θα είναι μονόχρωμα. Ο χρωματισμός του κάθε κράνους είναι μονοσήμαντος και υποδηλώνει την ειδικότητα αυτού που το φορά.

Συγκεκριμένα :

Κράνη **κιτρίνου** χρώματος φορούν οι **εργάτες και οι χειριστές** μηχανημάτων.

Κράνη **μπλέ** χρώματος οι **τεχνίτες**.

Κράνη **πορτοκαλί** χρώματος οι **εργοδηγοί**

Κράνη **λευκού** χρώματος οι **μηχανικοί, οι επισκέπτες και ο επιβλέπων του έργου**.

Τα κράνη αυτά όπως και τα γιλέκα εργασίας είναι περιουσία του Αναδόχου και είναι υποχρεωμένος να φροντίσει για τον εφοδιασμό των συνεργείων με αυτά.

Όποιος εργαζόμενος ή επισκέπτης δεν φέρει το γιλέκο εργασίας, όπως επίσης και το προστατευτικό του κράνος, θα αποβάλλεται του χώρου του έργου και θα γίνεται ειδική παρατήρηση επ' αυτού στο ημερολόγιο του έργου.

Την ευθύνη για την πιστή εφαρμογή όλων των ανωτέρω έχει ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου του έργου, ο οποίος είναι και ο μόνος υπεύθυνος απέναντι στη Διευθύνουσα Υπηρεσία ως Μηχανικός ασφαλείας.

- 32.15 Αν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης απαιτηθούν επείγοντα μέτρα για την πρόληψη ατυχήματος ή καταστροφής, ή για την διασφάλιση έπειτα από τέτοιο συμβάν, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος να εκτελέσει οτιδήποτε είναι αναγκαίο. Χωρίς να περιορίζεται αυτή η υποχρέωση, η Επίβλεψη διατηρεί το δικαίωμα να δίδει εντολές για την εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών.

Αν ο Ανάδοχος φανεί απρόθυμος ή ανίκανος να λάβει τα αναγκαία μέτρα, η Επίβλεψη έχει το δικαίωμα να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες με δικά της συνεργεία σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

- 32.16 Οι δαπάνες για τα παραπάνω δεν πληρώνονται ιδιαίτερα στον Ανάδοχο, αλλά λαμβάνονται υπόψη από αυτόν κατά τη συμπλήρωση της προσφοράς του.

Άρθρο 33ο

Διεύθυνση των έργων από τον Ανάδοχο

- 33.1 Εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης κατασκευής του έργου θα αναλάβει τα καθήκοντά του και ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου.

- 33.2 Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου θα είναι έμπειρος διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός Ε.Μ.Π., ή άλλης ισότιμης Σχολής **10ετούς τουλάχιστον πείρας**, με κατασκευαστική πείρα σημαντικών οικοδομικών έργων, που θα διορίζεται από τον Ανάδοχο ύστερα από έγκριση της Υπηρεσίας.

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει επίσης για τον ίδιο σκοπό Μηχανολόγο/Ηλεκτρολόγο Μηχανικό Ε.Μ.Π. ή άλλης ισότιμης Σχολής 10ετούς τουλάχιστον πείρας, επειδή παράλληλα με τις οικοδομικές εργασίες κατασκευάζονται και οι Η/Μ εγκαταστάσεις.

Για την έγκριση των παραπάνω προτεινόμενων Διπλωματούχων Μηχανικών, ο Ανάδοχος θα υποβάλει στην Δ/νουσα Υπηρεσία του έργου πριν από την υπογραφή της Σύμβασης, όλες τις πληροφορίες, πιστοποιητικά και λοιπά λεπτομερή στοιχεία, που θα αφορούν τα προσόντα και την πείρα τους. Η Υπηρεσία μπορεί κατά την απόλυτη κρίση της να μη δώσει την έγκρισή της για τους προτεινόμενους Μηχανικούς, σε περίπτωση κατά την οποία θεωρήσει ότι αυτοί δεν έχουν τα απαραίτητα προσόντα και πείρα ή δεν είναι κατάλληλοι για την παραπάνω θέση.

Ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου θα είναι αποκλειστικής απασχόλησης για το υπόψη έργο και η απουσία του από το εργοτάξιο θα είναι αιτιολογημένη και θα οφείλεται μόνο σε λόγους που έχουν να κάνουν με εκτός εργοταξίου απασχόληση που αφορά στο υπόψη έργο.

Όταν ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου απουσιάζει ως ανωτέρω, θα υπάρχει στο εργοτάξιο ο αντικαταστάτης του που θα είναι μηχανικός εκ του υπολοίπου προσωπικού και θα έχει εγκριθεί από την Υπηρεσία.

33.3 Ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου θα είναι **πλήρως εξουσιοδοτημένος με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο** να εκπροσωπεί τον Ανάδοχο σε όλα τα θέματα του εργοταξίου περιλαμβανομένης της παραλαβής των εντολών, ειδοποιήσεων, οδηγιών ή παρατηρήσεων της Υπηρεσίας επί τόπου του έργου και της υπογραφής κάθε εγγράφου και στοιχείου, που η υπογραφή του προβλέπεται επί τόπου του έργου (παραλαβές, επιμετρήσεις, ημερολόγια κ.λπ.).

33.4 Ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου είναι αρμόδιος και υπεύθυνος για την ακριβή εφαρμογή της μελέτης για την έντεχνη, άρτια και ασφαλή εκτέλεση των εργασιών και για τη λήψη και εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων προστασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στο έργο, καθώς και κάθε τρίτου.

Επίσης από τους παραπάνω μηχανικούς ο προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου και ο μηχανολόγος/ηλεκτρολόγος μηχανικός, είναι αποκλειστικά υπεύθυνοι για την τήρηση της πολεοδομικής νομοθεσίας κατά την εκτέλεση του έργου δεδομένου ότι θα υπογράψουν ως επιβλέποντες μηχανικοί όλα τα απαιτούμενα έντυπα για την θεώρηση της πολεοδομικής αδειάς προκειμένου να συνδεθεί το έργο με τα δίκτυα Κ.Ω. Γι' αυτό οι Μηχανικοί αυτοί (Πολιτικός και Μηχανολόγος/Ηλεκτρολόγος) πρέπει να υποβάλουν στην Υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση, με την οποία να αποδέχονται το διορισμό και τις ευθύνες τους.

Άρθρο 34ο

Εκλογή του προσωπικού του αναδόχου – Ειδικές υποχρεώσεις σε προσωπικό

Πέρα από όσα αναφέρονται στα άρθρα 28, 34 και 35 του Π.Δ. 609/85 εκτελεστικού του Ν. 1418/84, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 2229/94, σχετικά με το προσωπικό ισχύουν και οι, στις επόμενες παραγράφους, αναφερόμενοι όροι, σύμφωνα με την εγκύκλιο 26 αριθμ. πρωτ. Δ17α/04/51/Φ.5.3/24-6-1994 του ΥΠΕΧΩΔΕ, με την οποία είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί κατά την σύνταξη και υποβολή του οργανογράμματος εργοταξίου που προβλέπεται από το άρθρο 32 του Π.Δ. 609/85, όπως συμπληρώθηκε με το Π.Δ. 368/94.

34.1 Ο Ανάδοχος εκτός από τον διορισμό του Προϊσταμένου του εργοταξιακού γραφείου και των αντικαταστατών του, υποχρεούται να στελεχώσει μονίμως τα γραφεία του στο εργοτάξιο με επιτελείο από ειδικευμένο και έμπειρο προσωπικό αναγκαίο για την διεύθυνση, παρακολούθηση και εκτέλεση των επί μέρους τμημάτων του έργου. Στο παραπάνω προσωπικό θα περιλαμβάνονται απαραίτητα για το εργοτάξιο κατ'ελάχιστον τα παρακάτω :

α. Ένας Αρχιτέκτων Μηχανικός διπλωματούχος Ε.Μ.Π., ή άλλης ισότιμης Σχολής 10ετούς εμπειρίας τουλάχιστον, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στο έργο καθόλη τη διάρκεια των κατασκευών, που θα είναι ο αντικαταστάτης του Προϊσταμένου του εργοταξιακού γραφείου σε περίπτωση απουσίας του.

β. Ένας Μηχανολόγος - Ηλεκτρολόγος Μηχανικός διπλωματούχος Ε.Μ.Π. ή άλλης ισότιμης Σχολής, Δεκαετούς τουλάχιστον εμπειρίας για όλο το διάστημα των εγκαταστάσεων, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στο έργο.

- Ένας (1) έμπειρος εργοδηγός, η συνεχής παρουσία του οποίου είναι απαραίτητη σε όλη την διάρκεια κατασκευής του έργου.

- Ένας διπλωματούχος Μηχανικός Προϊστάμενος του εργοταξιακού εργαστηρίου (σε περίπτωση που εγκατασταθεί τέτοιο επί τόπου του έργου), του οποίου το προσωπικό θα έχει σαν αποκλειστικά καθήκοντά του τον ποιοτικό έλεγχο της εκτελέσεως του έργου. Ο Μηχανικός αυτός θα είναι αποδεδειγμένης σχετικής εμπειρίας που θα αποδεικνύεται από σχετικά πιστοποιητικά, και πλήρους και αποκλειστικής επί τόπου απασχόλησης καθόλη τη διάρκεια κατασκευής του έργου.
  - Ειδικοί επιστήμονες στην σύνταξη των μελετών, κατασκευαστικών σχεδίων κ.λπ. Η διάθεσή τους στα εργοταξιακά γραφεία ή στα γραφεία της έδρας της επιχείρησης αν απαιτείται θα γίνεται κατά περίπτωση για τους χρόνους ελέγχου των μελετών για τα κατά περίπτωση αναγκαία χρονικά διαστήματα.
- 34.2 Ο ανάδοχος, ειδικά για τους μηχανικούς της παραγράφου 34.1.α,β θα υποβάλει έγκαιρα σχετικές προτάσεις προς έγκριση στην Δ/νουσα Υπηρεσία η οποία μπορεί να τροποποιεί τις προτάσεις του Αναδόχου όταν οι σχετικές ανάγκες το απαιτούν.
- 34.3 Οι παραπάνω μηχανικοί των παραγράφων 34.1.α και 34.1.β. θα υπογράφουν το ημερολόγιο του έργου καθημερινά, ο καθένας για τον τομέα της ευθύνης του και ο Προϊστάμενος του εργοταξιακού γραφείου ή ο Γενικός Διευθυντής έργου για όλους τους τομείς.
- 34.4 Ο Ανάδοχος θα χρησιμοποιήσει ελληνικό ή αλλοδαπό προσωπικό σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία. Το αλλοδαπό προσωπικό του Αναδόχου **πρέπει να εφοδιαστεί με σχετική άδεια παραμονής και εργασίας στην Ελλάδα με μέριμνα του Αναδόχου και σύμφωνα με την ισχύουσα εργατική και λοιπή νομοθεσία.**
- 34.5 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελήσει ή αστοχήσει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του άρθρου τούτου, η Υπηρεσία μπορεί, εκτός των άλλων κυρώσεων για αντισυμβατική συμπεριφορά, να του επιβάλει και πρόστιμο μέχρι του διπλασίου της δαπάνης για προσωπικό που, ενώ θα έπρεπε κατά τα ανωτέρω να υπάρχει, ελλείπει. Τούτο δε ανεξάρτητα αν το προσωπικό αυτό είναι μόνιμο ή περιστασιακό προσωπικό του Αναδόχου.
Η παρουσία και η εν γένει απόδοση του περιγραφόμενου στο παρόν άρθρο προσωπικού θα ελέγχεται αδιάλειπτα από την Διευθύνουσα Υπηρεσία και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, πλην των ανωτέρω κυρώσεων, θα ενημερώνεται η Προϊσταμένη Αρχή για την αντικατάσταση τυχόν ακαταλλήλων ατόμων ή συμπλήρωση του Προσωπικού.
- 34.6 Όλο το παραπάνω αναφερόμενο προσωπικό θα τυγχάνει της έγκρισης της Δ/νουσας Υπηρεσίας.
- 34.7 Η Υπηρεσία δύναται κατά την απόλυτη κρίση της να ανακαλέσει την έγγραφη έγκρισή της για τον ορισμό οποιουδήποτε από τα παραπάνω πρόσωπα, καθώς και αυτά του άρθρου 33 οπότε ο Ανάδοχος υποχρεούται να το απομακρύνει και να το αντικαταστήσει με άλλο, του οποίου ο διορισμός θα υπόκειται επίσης στην έγγραφη έγκριση της Δ/νουσας Υπηρεσίας.
Επίσης η Υπηρεσία μπορεί να διατάσει τη στελέχωση του εργοταξίου με πρόσθετο προσωπικό, όταν κατά την κρίση της είναι απαραίτητο.
Ρητά καθορίζεται ότι ο διορισμός των υπόψη προσώπων του Αναδόχου σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσει τον τελευταίο από τις ευθύνες του και τις υποχρεώσεις του, ο δε Ανάδοχος παραμένει πάντοτε αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου υπεύθυνος απέναντι στην Υπηρεσία.
- 34.8 Για το παραπάνω προσωπικό απαιτείται προσκόμιση στην Διευθύνουσα Υπηρεσία βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού φορέα, στην οποία θα αναγράφεται ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων.
- 34.9 Η Υπηρεσία μπορεί να διατάσει τη στελέχωση του εργοταξίου με πρόσθετο προσωπικό όταν κατά την κρίση της είναι απαραίτητο.

- 34.10 Το προσωπικό του Αναδόχου, ως προσδιορίζεται ανωτέρω, θα δηλούται στην Υπηρεσία, στην οποία θα γνωστοποιείται επίσης και κάθε τροποποίηση αυτού, με στοιχεία για το εκτελεσθέν μέχρι τότε έργο του αποχωρούντος. Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για την Υπηρεσία, και μόνο βάσει αυτών θα εκδίδονται τα σχετικά πιστοποιητικά εμπειρίας.

Άρθρο 35ο

Ατυχήματα και ζημιές στο εργατικό προσωπικό

- 35.1 Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε ζημία ή βλάβη η οποία θα προξενηθεί από εργατικό ατύχημα σε εργάτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία χρησιμοποιούνται στο έργο, είναι δε υποχρεωμένος να απαλλάξει τον Εργοδότη από κάθε πληρωμή για αυτές τις ζημιές ή βλάβες καθώς και από κάθε απαίτηση, ενέργεια, έξοδα ή επιβαρύνσεις σχετικές με αυτές, εκτός εάν η ζημία ή βλάβη γίνει από ενέργεια ή υπαιτιότητα του Εργοδότη ή των αντιπροσώπων του ή των υπαλλήλων του.
- 35.2 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 34 του Π.Δ. 609/85.

Άρθρο 36ο

Τήρηση νόμων, αστυνομικών διατάξεων

- 36.1 Ο Ανάδοχος σε όλη τη διάρκεια εκτέλεσης και συντήρησης του έργου υποχρεούται να συμμορφώνεται με τους Νόμους του Κράτους, τα Διατάγματα και τους Κανονισμούς, τις Αστυνομικές διατάξεις ή διαταγές, καθώς και με τις νόμιμες απαιτήσεις οποιασδήποτε Δημόσιας, Δημοτικής ή άλλης Αρχής που θα αναφέρονται και θα έχουν εφαρμογή κατά οποιονδήποτε τρόπο στον Ανάδοχο και στις εργασίες του.
- 36.2 Επιτρέπεται η εκτέλεση υπερωριακής ή νυκτερινής εργασίας και εργασίας κατά τις Αργίες και Εορτές σύμφωνα με όσα σχετικά ορίζονται από τους Νόμους του Κράτους. Σε περίπτωση εκτέλεσης τέτοιας εργασίας ο Ανάδοχος δεν δικαιούται να ζητήσει πρόσθετη αποζημίωση. Κατά την εκτέλεση της ανωτέρω εργασίας ο Ανάδοχος υποχρεούται να εξασφαλίζει έγκαιρα με ευθύνη και δαπάνες του, τις σχετικές άδειες και να τηρεί όλους τους Νόμους και κανονισμούς, που αφορούν τέτοια εργασία.
- 36.3 Ο Ανάδοχος θα πρέπει να λάβει υπόψη του την ισχύουσα Νομοθεσία για ηχορρύπανση και ώρες κοινής ησυχίας στην περιοχή, για τον προγραμματισμό εκτέλεσης του έργου. Κατά τις ώρες κοινής ησυχίας και τις νυκτερινές θα πρέπει να αποφεύγεται εκτέλεση εργασιών που ηχορρυπαίνουν την περιοχή και θα πρέπει να λαμβάνονται τέτοια μέτρα, ώστε να αποφεύγεται η ηχορρύπανση.

Άρθρο 37ο

Έκδοση αδειών

- 37.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται στην έκδοση με μέριμνα, ευθύνη και δαπάνες του, κάθε άδειας, που προβλέπεται από τους ισχύοντες Νόμους, Διατάγματα κ.λπ., και που απαιτείται για την εκτέλεση των εργασιών του. Πριν από κάθε αίτημα του Αναδόχου για τις παραπάνω άδειες θα ενημερώνεται η Υπηρεσία Επίβλεψης για συγκατάθεση.

Άρθρο 38ο

Εγκαταστάσεις – Διευκολύνσεις της Υπηρεσίας

- 38.1 Μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την υπογραφή της σύμβασης, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος βάσει σχεδίων του, τα οποία θα γίνουν αποδεκτά από την Επίβλεψη, να ιδρύσει σε χώρο που θα του υποδειχθεί από την Υπηρεσία

και να συντηρεί και λειτουργεί σε όλη την διάρκεια της κατασκευής του έργου, με δαπάνες του, τα παρακάτω :

1. Κλειστό χώρο για τα αποδυτήρια του εργατικού προσωπικού.
  2. Κουτί φαρμάκων για την παροχή πρώτων βοηθειών, όπως προβλέπεται από τις υπάρχουσες υγιεινομικές διατάξεις και τους κανονισμούς.
  3. Πρόχειρους χώρους υγιεινής (τουαλέτες, νιπτήρες κ.λπ.), κοντά στο εργοτάξιο για χρήση του προσωπικού και οι οποίοι θα πληρούν τις υπάρχουσες υγιεινομικές διατάξεις και τους κανονισμούς.
  4. Οδική σύνδεση με το υπάρχον δίκτυο, όπου του υποδειχθεί, με τις απαραίτητες σηματοδοτήσεις για την διευκόλυνση των κινήσεων των μεταφορικών μέσων σε συνεννόηση με την Επίβλεψη.
  5. Εφόσον απαιτηθούν: κλειστές αποθήκες, οι οποίες θα αερίζονται καλά και θα προφυλάσσονται από τις καιρικές συνθήκες, όπου θα αποθηκεύονται υλικά και μηχανήματα που από την φύση τους, ή κατά την κρίση της Υπηρεσίας, έχουν ανάγκη εξασφάλισης από τις καιρικές συνθήκες κλοπές ή άλλες βλάβες που μπορεί να γίνουν σε ανοικτό χώρο.
- 38.2 Δεν αποκλείεται, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Εργοδότη ο Ανάδοχος να χρησιμοποιήσει τους στεγασμένους χώρους για την στέγαση γραφείων, αποθηκών κ.λπ., με τους όρους που θα θέσει ο Εργοδότης και οι οποίοι είναι υποχρεωτικοί για τον Ανάδοχο.
- 38.3 Οι ανωτέρω εγκαταστάσεις και το εργοτάξιο θα είναι περιφραγμένα σύμφωνα με τις οδηγίες της Επίβλεψης.

Άρθρο 39ο

Στοιχεία τα οποία πρέπει να διαθέτει το εργοτάξιο

Ο Ανάδοχος οφείλει να διαθέτει στο εργοτάξιο, δύο (2) πλήρεις σειρές των κατασκευαστικών σχεδίων, μια σειρά τευχών δημοπράτησης, μία σειρά της εγκεκριμένης μελέτης εφαρμογής, αντίγραφο της εργολαβικής σύμβασης και όσα άλλα προβλέπονται σε άλλα σημεία των τευχών δημοπράτησης. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι συγκεντρωμένα, σε καλή κατάσταση και να διατίθενται για χρήση στην Επίβλεψη.

Άρθρο 40ο

Ευθύνες και Υποχρεώσεις του Αναδόχου

- 40.1 Ο Ανάδοχος θα έχει οργανώσει τα συνεργεία του σύμφωνα με τις διατάξεις της Επιθεώρησης του Υπουργείου Εργασίας, των Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τις αστυνομικές Διατάξεις ημερών και ωρών εργασίας που ισχύουν κάθε φορά, όντας μόνος υπεύθυνος για κάθε σχετική παράβαση.
- 40.2 Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την ασφάλεια των συσκευών, υλικών, μέσων, εργαλείων, ικριωμάτων κ.λπ., που θα χρησιμοποιήσει και κατά συνέπεια και για κάθε δυστύχημα, ζημιά ή φθορά κ.λπ., που θα προκληθεί στο έργο ή σε οποιονδήποτε τρίτο, από υπαιτιότητα του, εφόσον, στην τελευταία περίπτωση, προκύπτει ευθύνη σύμφωνα με το νόμο.
- 40.3 Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος και πρέπει να προβαίνει στην προστασία με ξύλινα κιγκλιδώματα ύψους 1,20 M. οποιουδήποτε ανοίγματος, τρύπας, φωταγωγού, καταπακτής ή σκάλας, αμέσως μετά την κατασκευή τους, για την αποφυγή βλάβης του έργου και προστασίας του εργαζόμενου προσωπικού και των τρίτων. Αμέλεια ή παράλειψη τοποθέτησης τέτοιου κιγκλιδώματος, δημιουργεί ποινική και αστική ευθύνη σε βάρος μόνο του Αναδόχου.
- 40.4 Η ευθύνη του Αναδόχου παραμένει ακέραια και μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου, για κάθε δυστύχημα, ζημιά ή φθορά κ.λπ., που οφείλονται σε χρήση υλικών κακής ποιότητας ή ελαττωματικών υλικών ή κακή εκτέλεση εργασιών ή ανεπάρκεια εγκαταστάσεων και προκειμένου περί κρυφών

- ελαττωμάτων εξακολουθεί και για χρόνο μετά την οριστική παραλαβή του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα.
- 40.5 Εάν με οποιοδήποτε τρόπο αποδοθεί οιαδήποτε ευθύνη στο Δημόσιο ή στην Επίβλεψη, για οποιοδήποτε δυστύχημα, ζημιά ή φθορά, ο Ανάδοχος ευθύνεται Αστικά απέναντι τους στο ακέραιο και η Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία δικαιούται χωρίς καμία διαδικασία να παρακρατεί από όσα οφείλονται στον Ανάδοχο από τις κάθε φύσεως εγγυήσεις του, ποσά που θα επιδικάζονταν **σε βάρος του Δημοσίου ή της Επίβλεψης**.
- 40.6 Ο Ανάδοχος καθώς και οποιοδήποτε μέλος του υπαλληλικού και εργατικού του προσωπικού, έχει την υποχρέωση να εκτελεί τις εντολές της Επίβλεψης που δίνονται πάνω σε κάθε θέμα που έχει σχέση με το έργο. Η αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου δεν σταματάει λόγω της άσκησης αυτού του δικαιώματος από την Επίβλεψη.
- 40.7 Η Επίβλεψη έχει το δικαίωμα να ζητήσει, κατά την κρίση της, την άμεση απομάκρυνση από το εργοτάξιο, κάθε μέλους του προσωπικού του Αναδόχου που δεν συμμορφώνεται με τις εντολές της, χωρίς από αυτό να δημιουργείται κανένα δικαίωμα για τον Ανάδοχο.
- 40.8 Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να κρατάει, σε δύο (2) αντίγραφα, το ημερολόγιο του έργου, στο οποίο καταγράφονται κάθε μέρα :
- α) Ο αριθμός των εργατοτεχνιτών που εργάζονται, για κάθε ειδικότητα.
  - β) Οι εργασίες που γίνονται για κάθε είδος και η πρόοδός τους.
  - γ) Τα είδη και οι ποσότητες των υλικών που προσκομίζονται στο εργοτάξιο.
  - δ) Οι καιρικές συνθήκες.
  - ε) Τα έκτακτα γεγονότα από οποιαδήποτε αιτία.
- 40.9 Το ημερολόγιο αυτό πρέπει, καθημερινά, να υποβάλλεται για θεώρηση στην Επίβλεψη, η οποία μπορεί να σημειώνει πάνω σε αυτό τις παρατηρήσεις της και να το παραδίδει αυθημερόν στην Δ/νουσα Υπηρεσία.
- 40.10 Το προσωπικό (εργάτες, τεχνίτες και βοηθοί γενικά) που θα χρησιμοποιηθεί από τον Ανάδοχο για την εκτέλεση του έργου, πρέπει να είναι ειδικευμένο και με πείρα στο είδος των εργασιών που εκτελούνται, να διευθύνεται από έμπειρους επίσης μηχανικούς ή εργοδηγούς και να κατέχει τις απαιτούμενες από τις κείμενες διατάξεις άδειες εργασίας και ειδικότητες.
- 40.11 Ο Ανάδοχος έχει το δικαίωμα να υποβάλει γραπτά και έγκαιρα προς την Επίβλεψη, κάθε υπόδειξη για την άρτια εκτέλεση του έργου, που θα έκρινε σκόπιμη και αναγκαία, λόγω της άμεσης επαφής του με το έργο.
- 40.12 Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να διατηρεί το εργοτάξιο σε τέλεια καθαριότητα, φροντίζοντας για την απομάκρυνση κάθε δημιουργούμενης ακαθαρσίας ή σκουπιδιών και να μην φέρνει οποιοδήποτε αντικείμενο εύφλεκτο ή που μπορεί να προκαλέσει πυρκαϊά ή έκρηξη μέσα στο εργοτάξιο.
- 40.13 Σύμφωνα και με όσα μνημονεύονται στην παρούσα ΕΣΥ, ο Ανάδοχος, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση και μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου, θα διενεργεί ελέγχους και επιθεωρήσεις με εξειδικευμένο προσωπικό και στα απαιτούμενα τακτά χρονικά διαστήματα, για τη διαπίστωση της σωστής λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων του έργου, θα αναφέρει δε εγγράφως στη Διευθύνουσα Υπηρεσία κάθε ενδεχόμενη ολιγωρία κατά την άποψή του, από πλευράς του χρήστη, που αφορά στον τομέα αυτό.
- 40.14 Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να αποζημιώσει τον κύριο του έργου για τυχόν ζημιές, που θα προκληθούν από τα συνεργεία του. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν συμμορφωθεί με αυτή την υποχρέωση, η αποζημίωση παρακρατείται από την Υπηρεσία, από οποιοδήποτε ποσό έχει να λάβει ο Ανάδοχος.
- 40.15 Ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να καθιστά έγκαιρα γνωστή την εκτέλεση εργασιών μέσα και έξω από το κτίριο, για να μπορεί η Επίβλεψη να τις παρακολουθεί και να ενημερώνει, εφόσον απαιτείται, τους διακινούμενους.

- 40.16 Διευκρινίζεται ότι ο Ανάδοχος δεν μπορεί να εγείρει αντίρρηση αλλά ούτε και αξιώσεις για οικονομικές ή άλλες επιπτώσεις, που μπορεί να συνεπάγεται η εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας, που υποδεικνύονται από την Επίβλεψη.
- 40.17 Όλες οι διακινήσεις ή μετακινήσεις του προσωπικού του Αναδόχου, μέσα στο υφιστάμενο κτήριο, θα πραγματοποιούνται σε καθορισμένες διαδρομές και ώρες.
- 40.18 Μετά την αποπεράτωση των εργασιών σε κάθε τμήμα του έργου, ο Ανάδοχος έχει υποχρέωση να απομακρύνει από το τμήμα αυτό αμέσως, όλα τα εργαλεία, μηχανήματα, συσκευές, υλικά μικροϋλικά, σκουπίδια, ακαθαρσίες κ.λπ., και να εγκαταλείπει το τμήμα αυτό ελεύθερο από κάθε εμπόδιο ειδοποιώντας σχετικά την Επίβλεψη και παίρνοντας προστατευτικά μέτρα, με ευθύνη του, για ανοίγματα ή εμπόδια κ.λπ., που θα παραμείνουν και τα οποία θα μπορούσαν να προκαλέσουν ζημιές ή ατυχήματα.
- 40.19 Ο Ανάδοχος, κατά την εκτέλεση των εργασιών της συμβάσεως αυτής, δεν έχει δικαίωμα για κανένα λόγο, να επικαλεσθεί την απαλλαγή από τις υποχρεώσεις του. Δεν δικαιολογείται άγνοια, ούτε οποιαδήποτε τυχόν παράλειψη, ούτε ανεπαρκής καθορισμός ή ασάφεια της προσφοράς του ή των στοιχείων της συμβάσεως. **Κάθε τυχόν ασάφεια ερμηνεύεται από την Δ/νουσα Υπηρεσία, η απόφαση της οποίας είναι υποχρεωτική για τον Ανάδοχο.** Ως γενικά κριτήρια εκτελέσεως των πάσης φύσεως εργασιών καθορίζονται και γίνονται αποδεκτά από τον Ανάδοχο, η σκοπιμότητα λειτουργίας των εγκαταστάσεων, οι συνθήκες άριστης και επιμελημένης εργασίας και η πληρότητα των εγκαταστάσεων.
- 40.20 Όλες οι εργασίες θα εκτελεστούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό.
- 40.21 Οι περιοχές που θα χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο για την εναπόθεση υλικών, στάθμευση μηχανημάτων και ειδικών οχημάτων κ.λπ., θα είναι αυτές που θα υποδειχθούν και ορισθούν από την Επίβλεψη.
- 40.22 Κατά την εκσκαφή των αυλάκων και γενικά κατά την εκτέλεση εργασιών κοντά στο υφιστάμενο κτίριο, ο Ανάδοχος πρέπει να λαμβάνει τα μέτρα ασφαλείας που μνημονεύονται σε άλλα σημεία αυτής της Ε.Σ.Υ., καθώς και στα λοιπά τεύχη δημοπράτησης και να επισημαίνει με κόκκινες σημαίες, φώτα κ.λπ., της έγκρισης της Επίβλεψης, τις τάφρους και τυχόν άλλα εμπόδια.
- 40.23 Ομοίως, τα μηχανήματα του Αναδόχου πρέπει να φέρουν κανονικά επισήμανση, οι δε χειριζόμενοι αυτά πρέπει να γνωρίζουν καλά και να εφαρμόζουν πιστά όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες.
- 40.24 Ο Ανάδοχος, θα παρέχει, επί τόπου του έργου, τον αναγκαίο για την παροχή πρώτων βοηθειών εξοπλισμό σε οποιονδήποτε έχει σχέση με την εργασία και είναι δυνατόν να τραυματιστεί κατά την εκτέλεση αυτής.

Άρθρο 41ο

Ευθύνη του αναδόχου για την εφαρμογή της μελέτης και για την ποιότητα του έργου

- 41.1 Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις ισχύουσες για το εν λόγω έργο διατάξεις, τόσο για την εφαρμογή όσο και για την ποιότητα και την αντοχή του έργου, μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος, ο οποίος δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη αυτή κατά κανένα τρόπο λόγω του ελέγχου που ασκείται από την Υπηρεσία.
- 41.2 Επίσης ο Ανάδοχος είναι, εξ ολοκλήρου, μόνος υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιήσει και την εκτέλεση γενικά των εργασιών σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, των σχετικών προτύπων, τεχνικών προδιαγραφών και των υλικών και των εγκεκριμένων συμβατικών τευχών και σχεδίων.

- 41.3 Όλα τα υλικά υπόκεινται ανά πάσα στιγμή, πριν και μετά από την χρήση τους, σε έλεγχο. Αν μετά από κάποια δοκιμή διαπιστωθεί ότι οι εγκριθείσες πηγές προμηθείας δεν προσκομίζουν προϊόντα ενιαίας ποιότητας ή εφόσον ένα οποιοδήποτε προϊόν αποδειχθεί ότι δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των σχετικών Τεχνικών Προδιαγραφών, η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να απαγορεύσει τη χρήση ακατάλληλων ή απρόσφορων για τα έργα πηγών και ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να απομακρύνει το υλικό αυτό από το έργο, ή τις αποθήκες συγκεντρώσεως και να το αντικαταστήσει με άλλο εγκεκριμένο. Ανεξάρτητα από τον ως άνω έλεγχο των υλικών, η τελική ευθύνη της ποιότητας όλων των υλικών ανήκει αποκλειστικά στον Ανάδοχο.
- 41.4 Από την επίβλεψη ή εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους της θα μπορούν να παίρνονται δείγματα για δοκιμές. Τα αποτελέσματα των δοκιμών θα δίνουν τα στοιχεία για την έγκριση ή την απόρριψη των υλικών. Ο Ανάδοχος οφείλει να παρέχει κάθε διευκόλυνση στον Μηχανικό ή στον εκπρόσωπό του που σχετίζεται με την διεξαγωγή επιτόπιων δοκιμασιών και την συλλογή και αποστολή δειγμάτων. Ο Ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί υλικά που είναι υπό εξέταση πριν γίνουν οι δοκιμασίες και γίνουν αποδεκτά. Στο έργο θα χρησιμοποιούνται μόνο υλικά που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των προδιαγραφών και έχουν προηγουμένως εγκριθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία. Σε περίπτωση που ενσωματωθούν υλικά που δεν πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές, ο Ανάδοχος υποχρεούται σε άμεση αντικατάσταση σύμφωνα με τις οδηγίες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση για το Δημόσιο. Κάθε υλικό που κρίνεται ακατάλληλο δεν θα ενσωματώνεται στο έργο και θα απομακρύνεται. Ανεξάρτητα των ως άνω δοκιμών, ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη σε περίπτωση χρήσης ή καταλλήλων υλικών σε οποιαδήποτε φάση εργασίας.

Άρθρο 42ο

Δοκιμές εγκαταστάσεων - Συντήρηση

- 42.1 Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται, αμέσως μετά την ολική περάτωση των εγκαταστάσεων, αλλά και αμέσως μετά την ολοκλήρωση αυτοτελούς εγκατάστασης, να κάνει με δικά του μέσα, όργανα και όποιας έκτασης δαπάνες τις δοκιμές, οι οποίες θα επαναλαμβάνονται μέχρι πλήρους ικανοποίησης των απαιτητών αποτελεσμάτων τους, οπότε και θα συντάσσονται πρωτόκολλα δοκιμών που θα υπογράφονται από τον επιβλέποντα Μηχανικό, τους εκπροσώπους του χρήστη του κτηρίου και τον Ανάδοχο και θα περιλαμβάνονται στο Πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής. Διευκρινίζεται ότι όλες οι απαιτούμενες δοκιμές θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός του συμβατικού χρόνου τα δε σχετικά πρωτόκολλα να έχουν υπογραφεί και παραδοθεί στον χρήστη του κτηρίου και την Δ/νουςας Υπηρεσίας έως με την λήξη του συμβατικού χρόνου.
- 42.2 Αν κατά την εκτέλεση των δοκιμών διαπιστωθεί βλάβη, ανεπάρκεια μειονέκτημα, ελάττωμα, κακή ποιότητα υλικών κ.λπ., των εγκαταστάσεων ολόκληρων ή τμημάτων τους, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται σε άμεση επισκευή, συμπλήρωση, αποκατάσταση, αναπλήρωση ή και πλήρη αντικατάσταση και στη συνέχεια επανάληψη των δοκιμών, μέχρις ότου τα αποτελέσματα κριθούν ικανοποιητικά από την επίβλεψη.
- 42.3 Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς, τις προδιαγραφές και τις οδηγίες της επίβλεψης.
- 42.4 Ο Ανάδοχος οφείλει με την αποπεράτωση των εγκαταστάσεων και πριν από την παραλαβή τους, να συντάξει χωρίς πρόσθετη αμοιβή και να υποβάλει στην υπηρεσία, σε δύο (2) αντίγραφα μητρώο των μηχανημάτων που έχει εγκαταστήσει που θα περιλαμβάνει :

- α) Τον τύπο των μηχανημάτων και στοιχεία πινακίδας.
 β) Πλήρεις και λεπτομερείς οδηγίες χειρισμού και λειτουργίας.
 γ) Έτος κατασκευής του μηχανήματος.
 δ) Οδηγίες περιοδικής συντήρησης με πίνακα ανταλλακτικών του μηχανήματος που απαιτούνται για τη χρονική περίοδο ενός έτους.
 Ένα αντίγραφο του μητρώου αυτού καταχωρίζεται στο φάκελλο της υπηρεσίας ενώ το δεύτερο διαβιβάζεται στο αρχείο του ιδιοκτήτη και χρήστη του κτηρίου.
- 42.5 Ο Ανάδοχος οφείλει επίσης, πριν από την παράδοση των εγκαταστάσεων να διδάξει στο προσωπικό του κυρίου του έργου τη χρήση και το χειρισμό των εγκαταστάσεων. Η εκπαίδευση αυτή, στην περίπτωση που επιθυμεί ο κύριος του έργου, θα μπορεί να αρχίσει από την περίοδο συναρμολόγησης των εγκαταστάσεων.
- 42.6 **Ο Ανάδοχος θα παραδώσει εις διπλούν και στην Ελληνική γλώσσα, δυο ημέρες μετά την λήξη της συμβατικής προθεσμίας του έργου, ένα λεπτομερές και πλήρες Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης του Έργου.** Οι βαθμοί λεπτομέρειας και πληρότητας θα πρέπει να ικανοποιούν την επίβλεψη και την Δ/νουσα Υπηρεσία. Το εγχειρίδιο αυτό θα περιλαμβάνει ενδεικτικά και όχι περιοριστικά τα παρακάτω :
- α) Οδηγίες συντήρησης αναφερόμενες στις χρονικές περιόδους, υλικά εξοπλισμό, κ.λπ., για κάθε στοιχείο της κατασκευής.
 β) Τεύχος οδηγιών για τους ελέγχους που θα πρέπει να γίνονται περιοδικά στο μέλλον.
 γ) Τεύχος οδηγιών για τη συντήρηση και λειτουργία των διαφόρων εγκαταστάσεων.
- Ειδικότερα για το τεύχος οδηγιών συντήρησης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων, τονίζεται ότι στο τέλος κάθε κεφαλαίου των οδηγιών θα δίνεται πλήρης πίνακας των περιλαμβανομένων σ' αυτά μηχανημάτων με όλα τα χαρακτηριστικά τους, τα στοιχεία κατασκευής τους (κατασκευαστής, τύπος, μοντέλο, μέγεθος, αριθμός σειράς κατασκευής, αποδόσεις, προτεινόμενα ανταλλακτικά κ.λπ., και θα επισυνάπτονται οι έντυπες οδηγίες εγκατάστασης και συντήρησης των κατασκευαστών).
- 42.7 Κατά το χρόνο της εγγύησης και μέχρι την οριστική παραλαβή του έργου ο Ανάδοχος οφείλει να επιθεωρεί κατά κανονικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις, σύμφωνα και με όσα μνημονεύονται στα άρθρα 11 και 40 αυτής της Ε.Σ.Υ.
- 42.8 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν επανορθώσει βλάβη ή ζημιά για την οποία ευθύνεται ο ίδιος, μέσα στην προθεσμία που θα του ορισθεί για το σκοπό αυτό, ο κύριος του έργου έχει δικαίωμα να εκτελέσει την επανόρθωση αυτή απ' ευθείας σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.
- 42.9 Για τη συναρμολόγηση των μηχανημάτων ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να περιοριστεί στον εντός του κτηρίου χώρο που θα υποδειχθεί από την επίβλεψη και να πάρει τα κατάλληλα μέτρα για να μην παρεμποδίζεται η εντός του κτηρίου κυκλοφορία του εργατοτεχνικού προσωπικού άλλων εργολαβιών.
- 42.10 **Για τη θέση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του έργου σε κατάσταση λειτουργίας απαιτείται η έκδοση των αδειών λειτουργίας, από τη Δ.Ε.Η., και λοιπές Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμού Κοινής Ωφέλειας οι οποίες θα πρέπει να γίνουν έγκαιρα με ευθύνη και δαπάνες του αναδόχου.**
 Ο Ανάδοχος υποχρεούται στη σύνταξη των εγγράφων και λοιπών σχεδίων που απαιτούνται και την έγκαιρη ενέργεια, ώστε να μην προκύπτει καμία καθυστέρηση για την έναρξη λειτουργίας των εγκαταστάσεων.
- 42.11 Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν εκτελεί σωστά τη διαρκή συντήρηση και αποκατάσταση φθορών, τότε η Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία δικαιούται να

αναθέσει την εκτέλεση των εργασιών αυτών σε τρίτους, εις βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου, ο οποίος και στην περίπτωση αυτή δεν παύει να φέρει ακέραια την ευθύνη για κάθε τυχόν ατύχημα λόγω αμελείας ή μη λήψης των απαιτούμενων προληπτικών μέτρων.

Άρθρο 43ο

Κατασκευαστικά σχέδια – Λήψη φωτογραφιών

- 43.1 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, μετά την αποπεράτωση των εργασιών και πριν από την προσωρινή παραλαβή να συντάξει, με δαπάνες του και να παραδώσει σε δύο (2) αντίτυπα στη Διευθύνουσα Υπηρεσία :
- α) Τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα 1 : 200, που θα καλύπτει στο σύνολο τα όρια της εργολαβίας και θα είναι πλήρως ενημερωμένο με τις εργασίες που εκτελέστηκαν στα πλαίσια της υπόψη εργολαβίας.
  - β) Κατασκευαστικά Αρχιτεκτονικά Σχέδια (AS BUILD).
  - γ) Κατασκευαστικά σχέδια των εγκαταστάσεων, όπως ακριβώς αυτές εκτελέστηκαν (AS BUILD), που να περιλαμβάνουν και σχέδια κάτοψης, όπου θα σημειώνεται η θέση, το μέγεθος και η συνδεσμολογία των πάσης φύσεως δικτύων (τηλεφωνικό κ.λπ.), των συσκευών, των μηχανημάτων κ.λπ.
  - δ) Πλήρεις και λεπτομερειακές οδηγίες χειρισμού, λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων δύο (2) αντίγραφα.
- 43.2 Επιπρόσθετα ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει δίπλα σε κάθε μηχάνημα, συσκευή κ.λπ., ενδεικτική, πλαστική σε μεταλλικό πλαίσιο, πινακίδα λειτουργίας και συντήρησης όπου θα αναγράφει τους απαιτούμενους χειρισμούς για την λειτουργία, την συχνότητα επεμβάσεων και για συντήρηση, τα συνιστώμενα υλικά συντήρησης και τους τυχόν κινδύνους που επιφυλάσσει.
- 43.3 Ο Ανάδοχος υποχρεούται χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση μέσα σε ένα (1) μήνα από την υπογραφή της Σύμβασης να προβεί στην προμήθεια και εγκατάσταση στη θέση που θα υποδειχθεί από την υπηρεσία, πινακίδας ενδεικτικής του εκτελουμένου έργου, σύμφωνα με τις οδηγίες της υπηρεσίας επίβλεψης. Επίσης ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος (χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση), να φωτογραφίζει το έργο στις διάφορες χαρακτηριστικές φάσεις του. Κατά την παράδοση του έργου ο ανάδοχος θα παραδώσει τις φωτογραφίες αυτές σε ψηφιακή μορφή σε συνεννόηση με την Δ/νουσα Υπηρεσία.

Άρθρο 44ο

Εκπαίδευση προσωπικού - Συντήρηση

- 44.1 Ο κύριος του έργου επικειμένης της παράδοσης του έργου σε χρήση, υποχρεούται να γνωστοποιήσει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία το προσωπικό που πρόκειται να εκπαιδευθεί (ονοματεπώνυμο/ ειδικότητα) για τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων, μετά την εκπαίδευση του οποίου θα καταστεί δυνατή η παράδοση του έργου για χρήση.
- 44.2 Ο Ανάδοχος οφείλει να διδάξει έγκαιρα στο προσωπικό της Υπηρεσίας και του ιδιοκτήτη την χρήση και τον χειρισμό των εγκαταστάσεων του έργου.
- 44.3 Όσπου να εκπαιδευθεί πλήρως το προσωπικό του Εργοδότη, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να λειτουργεί προσωρινά τις εγκαταστάσεις με δικό του προσωπικό.
- 44.4 Τυχόν ανωμαλίες ή βλάβες της εγκατάστασης που προέρχονται από αμέλεια του Αναδόχου σχετικά με την παραπάνω εκπαίδευση ή από ελλιπή εκπαίδευση, βαρύνουν τον Ανάδοχο.

Άρθρο 45ο

Προστασία υφιστάμενων εγκαταστάσεων-Δικτύων

- 45.1 Ο Ανάδοχος οφείλει να προβεί σε αναγνώριση και σήμανση όλων των υφισταμένων εγκαταστάσεων στην περιοχή των έργων (εγκαταστάσεις, ΔΕΗ, ΟΤΕ, Ύδρευσης, Αποχέτευσης, Άρδευσης κ.λπ.).
- 45.2 Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εφαρμόζει τους Κανονισμούς και τις διατάξεις που αναφέρονται στην προστασία των παραπάνω εγκαταστάσεων κατά τον χρόνο κατασκευής και συντήρησης των έργων και την αποφυγή ζημιών, ατυχημάτων κ.λπ., για τα οποία φέρει αποκλειστικά και μόνο την αστική και ποινική ευθύνη.
- 45.3 Οι δαπάνες για την αναγνώριση, την αποκάλυψη κατά τα ανωτέρω και τη συνεχή προστασία των υφισταμένων δικτύων και εγκαταστάσεων ή για την επανόρθωση τυχόν φθορών που προκλήθηκαν από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση των έργων, δεν πληρώνονται ιδιαίτερα, αλλά λαμβάνονται υπόψη του κατά την συμπλήρωση της προσφοράς του Αναδόχου.
- 45.4 Ο Ανάδοχος οφείλει να λάβει υπόψη του ότι κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών το σύνολο των υπογείων δικτύων της περιοχής του έργου θα πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή λειτουργία. Εάν για καθαρά κατασκευαστικούς λόγους χρειαστεί να διακοπεί προσωρινά η λειτουργία κάποιου δικτύου, θα προηγηθεί απαραίτητως ενημέρωση των αρμοδίων αρχών η δε διάρκεια της διακοπής θα είναι η ελάχιστη δυνατή.
- 45.5 Εκτός αν άλλως ορίζεται σε άλλα τεύχη, σε περίπτωση που τα συναντώμενα δίκτυα Ο.Κ.Ω., απαιτούν οριστική μετατόπιση εκτός των ορίων του χώρου εκτέλεσης εργασιών ή του χώρου ιδιοκτησίας του ιδιοκτήτη τότε η υποχρέωση του Αναδόχου εξαντλείται με την αποτύπωση των προς μετατόπιση δικτύων σε κατάλληλο τοπογραφικό διάγραμμα το οποίο θα υποβάλει με σχετική αίτησή του στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.
Εάν ορισμένες εργασίες, που αφορούν στην εν λόγω μετατόπιση, καταστεί αναγκαίο να εκτελεστούν από τον Ανάδοχο του έργου, αυτές θα πληρωθούν ιδιαίτερος σ' αυτόν.

Άρθρο 46ο

Διεξαγωγή της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια της κατασκευής

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση να εκτελεί κάθε εργασία που θα απαιτείται για την διασφάλιση της ανεμπόδιστης και ασφαλούς κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο που χρησιμοποιεί κατά την μεταφορά των κάθε είδους υλικών, που χρειάζονται για την εκτέλεση των έργων.

Άρθρο 47ο

Γενικά έξοδα, όφελος κ.λπ. εργολαβικά ποσοστά - Επιβαρύνσεις

1. Στην προκειμένη εργολαβία ισχύουν τα παρακάτω ποσοστά Γενικών Εξόδων, Οφέλους κ.λπ. (εργολαβικά ποσοστά) :
  - α) Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της αξίας των εργασιών, που συμπεριλαμβάνονται στις τιμές μονάδος του τιμολογίου και των Νέων Τιμών Μονάδας.
  - β) Δέκα οκτώ τοις εκατό (18%) επί της πραγματικής δαπάνης για υλικά και ημερομίσθια εργατοτεχνιτών του εργολάβου κ.λπ. που αναλίσκονται για εκτέλεση απολογιστικών εργασιών, μειωμένο κατά την μέση τεκμαρτή έκπτωση του αναδόχου όπως ορίζεται στο άρθρο 42 του Π.Δ 609/85.
2. Δεν περιλαμβάνεται στο ποσοστό Γ.Ε και Ο.Ε. και στις τιμές μονάδας του Τιμολογίου ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας, ύψους 23%, ο οποίος καταβάλλεται πρόσθετα στον ανάδοχο με την πληρωμή της κάθε πιστοποίησης.

3. Οι κατά την σύνταξη των τιμών μονάδας βασικές τιμές υλικών, περιλαμβάνουν τις κάθε είδους επιβαρύνσεις αυτών (πλην Φ.Π.Α.) δηλ. φόρους, τέλη, δασμούς, φόρο κύκλου εργασιών, ειδικούς φόρους κ.λπ. Κατ' εξαίρεση τυχόν αυξομειώσεις, κρατήσεων του Δημοσίου που επιβαρύνουν άμεσα το εργολαβικό αντάλλαγμα, βαρύνουν τον ανάδοχο στο μέτρο που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς. Τυχόν μεταγενέστερες αυξομειώσεις, αυξομειώνουν αντίστοιχα το οφειλόμενο εργολαβικό αντάλλαγμα (Π.Δ. 609/85, άρθρο 34, παρ. 5). Τα παραπάνω ισχύουν και για τις νέες τιμές μονάδας που τυχόν κανονιστούν.
4. Οι προβλεπόμενες επιβαρύνσεις στους εκδιδόμενους λογαριασμούς για εργασίες επί τη βάσει τιμών μονάδας, μαζί με το ποσοστό γενικών εξόδων, οφέλους κ.λπ. (εργολαβικό ποσοστό) και για δαπάνες απολογιστικών εργασιών είναι :
  - 4.1 Γραμμάτιο πληρωμής φόρου, κατά την ισχύουσα νομοθεσία.
  - 4.2 Το 1,2% για ΤΣΜΕΔΕ περιλαμβάνεται στις νόμιμες κρατήσεις άρθρο 25 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.
  - 4.3 6‰ σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν. 2166/93.
  - 4.4 Οι νόμιμες κρατήσεις-φόροι για έργα χρηματοδοτούμενα από τακτικό προϋπολογισμό (ΓΕ & ΟΕ 18%).

Άρθρο 48ο **Ασφαλίσεις**

1.- Γενικοί Όροι Ασφάλισης

Κατά την κατάρτιση των ασφαλίσεων που θα συναφθούν θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι γενικοί όροι :

- 1.- Κατά τη σύναψη των σχετικών Ασφαλιστηρίων ο Ανάδοχος πρέπει να συμμορφώνεται και να λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις των Νόμων, Νομοθετικών Διαταγμάτων, Κανονισμών κ.λπ. που ισχύουν εκάστοτε και έχουν εφαρμογή στην Ελλάδα.
- 2.- Ο Ανάδοχος πρέπει να συμμορφώνεται με τους όρους κ.λπ. των Ασφαλιστηρίων. Οι παρεχόμενες ασφαλιστικές καλύψεις, οι οικονομικοί και ασφαλιστικοί όροι, εξαιρέσεις απαλλαγές κ.λπ., υπόκεινται σε κάθε περίπτωση στην τελική έγκριση της Υπηρεσίας.
- 3.- Οι ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ούτε περιορίζουν κατά κανένα τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του Αναδόχου, που απορρέουν από τη Σύμβαση, ιδιαίτερα σε ότι αφορά στις προβλεπόμενες, από τα σχετικά Ασφαλιστήρια Συμβόλαια, εξαιρέσεις εκπτώσεις, προνόμια, περιορισμούς κ.λπ. Ο Ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος για την αποκατάσταση ζημιών σε πρόσωπα ή και πράγματα, πέραν από τα ποσά κάλυψης των Ασφαλιστηρίων.
- 4.- Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείψει ή αμελήσει να συμμορφωθεί με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του ή οι ασφαλίσεις που θα συνομολογήσει κριθούν ως μη ικανοποιητικές από την Υπηρεσία η τελευταία δικαιούται να συνάψει, στο όνομα και με δαπάνες του Αναδόχου, τα απαιτούμενα Ασφαλιστήρια και να παρακρατήσει (εντόκως με το νόμιμο επιτόπιο υπερημερίας), το ποσό των ασφαλίσεων, είτε από τις οφειλόμενες σε αυτόν πληρωμές, είτε με κατάπτωση ανάλογου ποσού από την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης του Αναδόχου. Επίσης σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελεί ή δυστροπεί να καταβάλλει στους ασφαλιστές το οφειλόμενο ποσό των ασφαλίσεων, η Υπηρεσία για να αποφύγει ενδεχόμενη ακύρωσή τους, δικαιούται να καταβάλλει τα ασφάλιστρα στους ασφαλιστές για λογαριασμό του Αναδόχου και να παρακρατήσει τα αντίστοιχα ποσά ως ανωτέρω. Η Υπηρεσία επίσης επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να παρακρατεί από οφειλόμενες πληρωμές του Αναδόχου κάθε ποσό που δεν είναι δυνατό να εισπραχθεί από τους

ασφαλιστές λόγω εξαιρέσεων, απαλλαγών κ.λπ. που τυχόν υπάρχουν στους όρους των εν λόγω Ασφαλιστηρίων.

- 5.- Σε περίπτωση που η Ασφαλιστική Εταιρεία με την οποία ο Ανάδοχος συνομολόγησε τα σχετικά Ασφαλιστήρια Συμβόλαια, παραλείπει ή αρνηθεί (μερικά ή ολικά) να καταβάλλει αποζημίωση για οποιαδήποτε ζημιά κ.λπ. για οποιοδήποτε λόγο ή αιτία, ο Ανάδοχος έχει την αποκλειστική ευθύνη για την αποκατάστασή της μη εξοφλημένης ζημιάς ή βλάβης κ.λπ., σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης, και η Υπηρεσία δικαιούται να παρακρατήσει από οποιοδήποτε λογαριασμό του ή εγγύησή του τα ποσά οποιασδήποτε φύσης, που κατά την κρίση της απαιτούνται για την αποκατάσταση της εν λόγω ζημιάς ή βλάβης.

2. Γενικοί Όροι Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων

Στα ασφαλιστήρια Συμβόλαια που θα καταρτίσει ο Ανάδοχος με τις Ασφαλιστικές Εταιρείες θα περιλαμβάνονται οπωσδήποτε οι ακόλουθοι γενικοί όροι :

- 1.- Θα πρέπει να αναφέρονται ρητά ότι στην έννοια της λέξης “Ανάδοχος” περιλαμβάνεται και το πάσης φύσεως προσωπικό που απασχολείται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας από τον Ανάδοχο για το υπόψη έργο, καθώς επίσης και οι τυχόν Υπεργολάβοι και Υποπρομηθευτές του Αναδόχου.
- 2.- Η Υπηρεσία θα είναι συνασφαλισμένη.
- 3.- Τα εν λόγω Ασφαλιστήρια δε δύνανται να ακυρωθούν, τροποποιηθούν ή λήξουν χωρίς τη γραπτή με συστημένη επιστολή πριν από τριάντα (30) ημέρες, σχετική ειδοποίηση της Ασφαλιστικής Εταιρείας, τόσο προς τον Ανάδοχο, όσο και προς την Υπηρεσία.
- 4.- Ο Ανάδοχος προκειμένου να εξασφαλιστεί η Υπηρεσία για τις απαιτήσεις της απ’ αυτόν σε σχέση με τα ποσά που έχει καταβάλλει (με εξαίρεση τις προκαταβολές έναντι ισόποσων εγγυητικών επιστολών ή άλλων εγγυήσεων που αποδέχτηκε η Υπηρεσία), υποχρεώνεται να ζητήσει από τους ασφαλιστές του να συμπεριλάβουν τόσο στο Κατά Παντός Κινδύνου όσο και στα άλλου τύπου Ασφαλιστήρια που καλύπτουν το ίδιο το Έργο τον εξής Ειδικό Όρο :
Σε περίπτωση μερική ή ολική καταστροφή ή βλάβης του Έργου :
α) Προκειμένου η Ασφαλιστική Εταιρεία να καταβάλλει στον Ανάδοχο τη σχετική με τη ζημιά κ.λπ. αποζημίωση πρέπει να έχει λάβει προηγουμένως την έγγραφη για το σκοπό αυτό συγκατάθεση της Υπηρεσίας.
β) Εφόσον η Υπηρεσία δεν παρέχει στην Ασφαλιστική Εταιρεία την εν λόγω συγκατάθεση, η απαίτηση του Αναδόχου κατά της Ασφαλιστικής Εταιρείας για την καταβολή της αποζημίωσης εκχωρείται στην Υπηρεσία αυτόματα και χωρίς άλλες διατυπώσεις (ειδική ή άλλου είδους εντολή ή εξουσιοδότηση από τον Ανάδοχο), και η Ασφαλιστική Εταιρεία αποδέχεται από τώρα και υποχρεώνεται να καταβάλλει τη σχετική αποζημίωση στην Υπηρεσία μετά από αίτησή της.
Η εκχώρηση της απαίτησης αυτής του Αναδόχου στην Υπηρεσία κατά κανένα τρόπο τον απαλλάσσει από τις ευθύνες και υποχρεώσεις του, που απορρέουν από την Σύμβαση που έχει συνάψει με την Υπηρεσία.

3. Ειδικότερο περιεχόμενο Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων

Στα Ασφαλιστήρια Συμβόλαια που υποχρεούται να συνάψει ο Ανάδοχος θα πρέπει να περιλαμβάνονται κατά περίπτωση, οι ακόλουθοι όροι και προϋποθέσεις :

1.- Ασφάλιση ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1.1 Ειδικό όροι

Το ασφαλιστήριο ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, θα υποβάλλεται από τον Ανάδοχο με την έναρξη των εργασιών, και το αργότερο εντός 10 Η.Η από την

υπογραφή της Σύμβασης στην Επιβλέπουσα Υπηρεσία. Το Ασφαλιστήριο και η Βεβαίωση Ασφάλισης (COVER NOTES), φυλάσσονται στην Υπηρεσία.

1.2 Αντικείμενα ασφάλισης

α) Η συνολική αξία του υπό κατασκευή Έργου (Εξοπλισμός, υλικά, εργασίες, κ.λπ.) συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμπληρωμάτων της Σύμβασης, αναθεωρήσεων των ή και αναπροσαρμογών (θετικών ή αρνητικών) του αρχικού Συμβατικού Τιμήματος.

Η ασφαλιστική αυτή κάλυψη θα παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας, ζημιάς ή καταστροφής, μερικής ή ολικής, που οφείλονται ή προκαλούνται από οποιοδήποτε λόγο ή αιτία περιλαμβανομένων των κινδύνων από ανωτέρω βία, τυχαία περιστατικά (καθώς επίσης από λανθασμένη μελέτη (FAULTI DESIGN), λανθασμένη κατασκευή (MANUFACTURER'S RISK), ελαττωματικά υλικά, λανθασμένη εργασία, κ.λπ., με εξαίρεση τους κινδύνους που συνήθως εξαιρούνται, και δεν καλύπτονται από τα συνήθη Ασφαλιστήρια ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (π.χ. πόλεμος, εισβολή, ανταρσία, λαϊκή εξέγερση, επανάσταση, κατάσχεση, μόλυνση από ραδιενέργεια ή ιονίζουσα ακτινοβολία κ.λπ.).

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ζητά από τους ασφαλιστές κατά τακτά χρονικά διαστήματα την αναπροσαρμογή του ασφαλιζόμενου κεφαλαίου σύμφωνα με την πραγματική αξία του Έργου και οι ασφαλιστές παραιτούνται του δικαιώματος της υποασφάλισης.

β) Οι μόνιμες, μη μόνιμες ή και προσωρινές εργοταξιακές εγκαταστάσεις του Αναδόχου καθώς επίσης και ο εν γένει εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του Έργου. Η ασφαλιστική αυτή κάλυψη θα παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας ή ζημιάς κ.λπ., που οφείλονται ή προκαλούνται από ανωτέρα βία ή και τυχαία περιστατικά.

γ) Τα κάθε είδους υλικά που τυχόν χορηγηθούν από την Υπηρεσία για να ενσωματωθούν στο Έργο.

1.3 Διάρκεια ασφάλισης

Η ευθύνη των ασφαλιστών θα αρχίζει, με την έναρξη των εργασιών και θα λήγει, είτε με την ημερομηνία της βεβαιωμένης περάτωσης των εργασιών (για έργα οικοδομικά), είτε με την ημερομηνία της Έναρξης της Εμπορικής Λειτουργίας (για έργα Η/Μ εξοπλισμού).

Από την ημερομηνία αυτή αρχίζει η εκτεταμένη κάλυψη της περιόδου συντήρησης (extended maintenance period), η οποία λήγει την ημερομηνία που θεωρείται ότι συντελείται η Προσωρινή Παραλαβή.

2.- Ασφάλιση ΕΝΑΝΤΙ ΚΙΝΔΥΝΩΝ από Τυχαία Περιστατικά και Ανωτέρα Βία.

2.1 Ειδικό Όροι

Το ή τα Ασφαλιστήρια που θα εκδοθούν θα υποβάλλονται από τον Ανάδοχο, δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία της βεβαιωμένης περάτωσης των εργασιών (για έργα αρχιτεκτονικά και Πολ. Μηχ.), ή την προβλεπόμενη ημερομηνία της έναρξης της Εμπορικής Λειτουργίας (για έργα Η/Μ εξοπλισμού) στη Δ/νουσα Υπηρεσία.

Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται κατά την κρίση της Προϊσταμένης Αρχής να υποβάλλει στην Δ/νουσα Υπηρεσία δύο (2) μήνες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία της βεβαιωμένης περάτωσης των εργασιών (για έργα Αρχ. Μηχ. και Πολ. Μηχ.), ή την ημερομηνία έναρξης της Εμπορικής Λειτουργίας (για έργα Η/Μ εξοπλισμού). Βεβαιώσεις Ασφάλισης (COVER NOTES), για τις ασφαλίσσεις που θα συνομολογηθούν αργότερα και θα καλύπτουν το Έργο για κινδύνους από Ανωτέρα Βία και Τυχαία Περιστατικά μαζί με την απόδειξη πληρωμής της προκαταβολής των ασφαλιστρών.

Το Ασφαλιστήριο και η Βεβαίωση Ασφάλισης (COVER NOTES), φυλάσσονται στη Υπηρεσία.

2.2 Αντικείμενο ασφάλισης

Η συνολική αξία του (ουσιαστικά αποπερατωμένου) Έργου έναντι κινδύνων από Ανωτέρω Βία και Τυχαία Περιστατικά (π.χ. σεισμό, φωτιά κ.λπ.).

2.3 Διάρκεια ασφάλισης

Από την ημερομηνία της βεβαιωμένης περάτωσης των εργασιών (για έργα Πολ. Μηχ.), ή την ημερομηνία της Έναρξης της Εμπορικής Λειτουργίας (για έργα Η/Μ εξοπλισμού), μέχρι την ημερομηνία που θεωρείται ότι συντελείται η Προσωρινή Παραλαβή.

3.- Ασφάλιση ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ του Αναδόχου Εναντι Τρίτων

3.1 Ειδικό όροι

Το Ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης έναντι τρίτων θα υποβάλλεται από τον Ανάδοχο με την έναρξη των εργασιών και το αργότερο εντός 10 Η.Η από την υπογραφή της Σύμβασης στη Δ/νουσα Υπηρεσία.

Το ή τα Ασφαλιστήρια Αστικής Ευθύνης έναντι τρίτων, που τυχόν απαιτούνται για την κάλυψη της Αστικής Ευθύνης του Αναδόχου λόγω της εκτέλεσης απ' αυτόν των εργασιών κατασκευής, συντήρησης, επισκευής ή άλλης εργασίας σχετικής και μέσα στα πλαίσια των συμβατικών του υποχρεώσεων, πρέπει να υποβάλλονται σε δύο (2) αντίτυπα πέντε (5) ημέρες πριν από την έναρξη των αντίστοιχων εργασιών συντήρησης κ.λπ.

Το Ασφαλιστήριο και η Βεβαίωση Ασφάλισης (COVER NOTES), φυλάσσονται στην Υπηρεσία.

3.2 Αντικείμενο Ασφάλισης

Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η Αστική Ευθύνη του Αναδόχου, έναντι Τρίτων και οι Ασφαλιστικές υποχρεώνονται να καταβάλουν αποζημιώσεις σε τρίτους για σωματικές βλάβες, θάνατο, ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη και υλικές ζημιές που προξένησε ο Ανάδοχος, καθ' όλη τη διάρκεια και εξαιτίας των εργασιών κατασκευής, συντήρησης, επισκευής, αποκατάστασης ζημιών και διαφόρων άλλων εργασιών, οποτεδήποτε προξενήθηκαν και εφόσον έγιναν στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου.

Ειδικότερα στα Ασφαλιστήρια αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής :

α) Η Υπηρεσία, το εν γένει Προσωπικό της και οι συνεργάτες της με το προσωπικό τους, θεωρούνται ΤΡΙΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ, σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις της διασταυρωμένης ευθύνης έναντι αλλήλων (GROSS LIABILITY).

β) Η Ασφαλιστική Εταιρεία υποχρεώνεται να αποκρούει οποιαδήποτε αγωγή εγείρεται κατά του Αναδόχου ή της Υπηρεσίας και του προσωπικού τους, στην περίπτωση που η βλάβη και η ζημιά οφείλεται σε πράξη ή παράλειψή τους, για βλάβη ή ζημιά που καλύπτεται από το Ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων και θα καταβάλει κάθε ποσό εγγύησης για άρση τυχόν κατασχέσεων κ.λπ. σχετιζομένων με την αστική ευθύνη μέσα στα όρια των ποσών που αναφέρονται εκάστοτε ως ανώτατα όρια ευθύνης των ασφαλιστών.

γ) Η Ασφαλιστική Εταιρεία παραιτείται κάθε δικαιώματος αγωγής κατά της Υπηρεσίας, των συμβούλων των συνεργατών της και των υπαλλήλων τους, στην περίπτωση που η βλάβη ή η ζημιά οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη των προσώπων αυτών.

δ) Καλύπτεται η εκ του άρθρου 922 ΑΚ απορρέουσα ευθύνη της Υπηρεσίας (ευθύνη προστήσαντος).

3.3 Όρια αποζημίωσης

Τα όρια αποζημίωσης για τα οποία θα πραγματοποιείται η ασφάλιση σε ένα αυτοτελές Ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων πρέπει να είναι, κατά περιστατικό, τα ακόλουθα :

α) Σωματικές βλάβες ή και θάνατος τρίτων (συμπεριλαμβανομένων και των αξιώσεων για ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης ή ψυχικής ευθύνης) κατ'άτομα και ατύχημα **45.000 €**

β) Σωματικές βλάβες ή και θάνατος τρίτων για κάθε ομαδικό ατύχημα ανεξαρτήτως του αριθμού των παθόντων **150.000 €**

γ) Υλικές ζημιές θετικές ή αποθετικές σε πράγματα ή και ζώα τρίτων συνέπεια ζημιόγону γεγονότος ανεξαρτήτως του αριθμού των τυχόν ζημιωθέντων τρίτων εξ' αυτού ως και ζημιωθέντων αντικειμένων **45.000 €**

δ) Ανώτατο όριο ευθύνης ασφαλιστών καθ' όλη τη διάρκεια της ασφάλισης **300.000 €**. Σε περίπτωση που το ανώτατο όριο ευθύνης των ασφαλιστών μειωθεί κάτω του ποσού 300.000 € (λόγω επέλευσης ζημιόγόνων γεγονότων και καταβολής από τους ασφαλιστές των αντίστοιχων αποζημιώσεων), ενώ τόσο η σύμβαση Υπηρεσίας - Αναδόχου όσο και το σχετικό Ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης του Αναδόχου έναντι Τρίτων εξακολουθούν να βρίσκονται σε ισχύ, ο Ανάδοχος για να μη μένει υποασφαλισμένος οφείλει να φροντίζει για την άμεση συμπλήρωση του ανώτατου ορίου ευθύνης των ασφαλιστών του κατά το αντίστοιχα μειωμένο ποσό, έτσι ώστε το ανώτατο ευθύνης των ασφαλιστικών να είναι συνεχώς 300.000 €, καθ'όλη τη διάρκεια ισχύος της υποχρέωσης του Αναδόχου για ασφάλιση της αστικής ευθύνης του έναντι τρίτων.

Τα ποσά των παραγράφων α, β, γ, δ, μπορεί να διαφοροποιούνται κατά περίπτωση και μετά από εντολή της Δ/νουσας το έργο Υπηρεσίας.

Σε ένα ενιαίο Ασφαλιστήριο ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ και ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΡΙΤΩΝ τα όρια αποζημιώσεως για τα οποία θα πραγματοποιείται η ασφάλιση θα πρέπει να είναι τα τριπλάσια από τα παραπάνω όρια κατά περίπτωση.

3.4 Διάρκεια ασφάλισης

Η ευθύνη των ασφαλιστών θα αρχίζει με την έναρξη, με οποιοδήποτε τρόπο των εργασιών και θα λήγει την ημερομηνία της αποπεράτωσης των εργασιών κατασκευής.

Μετά την αποπεράτωση των εργασιών κατασκευής εάν προκύψει θέμα επισκευής, συντήρησης ή άλλης ρύθμισης σχετικής με το Έργο, η οποία εμπίπτει στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου και απαιτεί την εκτέλεση εργασιών από δικά του συνεργεία, τότε θα πρέπει να φροντίσει για την εκ νέου ασφαλιστική κάλυψη της Αστικής Ευθύνης του έναντι Τρίτων με τους ίδιους όρους κ.λπ., όπως και στην αρχική του ασφάλιση και με διάρκεια τόση, όση χρειάζεται για την αποπεράτωση των εργασιών επισκευής, συντήρησης κ.λπ.

4.- Ασφάλιση ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

4.1 Ειδικό όροι

Το σχετικό Ασφαλιστήριο θα υποβάλλεται στη Δ./νουσα Υπηρεσία (15) ημέρες πριν από την έναρξη μεταφορών και θα φυλάσσεται στην Υπηρεσία.

4.2 Αντικείμενο Ασφάλισης

Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η συνολική αξία των μεταφερόμενων υλικών (εξοπλισμός, μηχανήματα κ.λπ.), προέλευσης εξωτερικού ή και εσωτερικού, καθώς και των υλικών ιδιοκτησίας της Υπηρεσίας που θα μεταφέρονται με ευθύνη του Αναδόχου για τους μεταφορικούς κινδύνους. Τα υλικά αυτά θα ασφαίζονται ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ.

4.3 Διάρκεια Ασφάλισης

Τα μεταφερόμενα υλικά θα ασφαίζονται για όλη τη διάρκεια της μεταφοράς τους από οποιοδήποτε σημείο της Ελλάδας ή και του εξωτερικού μέχρι την εκφόρτωσή τους στον τόπο του Έργου.

5.- Ασφάλιση ΟΧΗΜΑΤΩΝ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ κ.λπ.

5.1. Ασφάλιση των Οχημάτων, Μηχανημάτων Έργου κ.λπ. από τη χρήση τους σαν αυτοκινούμενα οχήματα (Ν. 489/76).

Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η Αστική Ευθύνη του Αναδόχου για ζημιές κ.λπ. που θα προκληθούν σε τρίτους από τα οχήματα, μηχανήματα Έργου κ.λπ., που θα χρησιμοποιηθούν απ' αυτόν για τις ανάγκες του Έργου, είτε ανήκουν σε αυτόν, είτε σε τρίτους, είτε στο προσωπικό του σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της Ελληνικής Νομοθεσίας (Ν. 489/76) και για ποσά κάλυψης αυτά που προβλέπονται εκάστοτε από την ισχύουσα Νομοθεσία. Στα σχετιάζ Ασφαλιστήρια πρέπει να περιλαμβάνονται και τα εξής :

Υπεύθυνος για τη φύλαξη και παρακολούθηση των εν λόγω Ασφαλιστηρίων είναι ο Ανάδοχος ο οποίος υποχρεούται να τα επιδεικνύει στη Δ/νωση Υπηρεσία για έλεγχο, όποτε του ζητηθούν. Η Υπηρεσία σε περίπτωση άρνησης του Αναδόχου να επιδείξει τα εν λόγω Ασφαλιστήρια ή σε περίπτωση που τα Ασφαλιστήρια είναι ελλιπή ή παρέχουν ανεπαρκή κατά το Νόμο κάλυψη, δικαιούται να απαγορεύει την είσοδο, έξοδο και οποιαδήποτε μετακίνηση του αντίστοιχου οχήματος στην περιοχή του Έργου.

5.2 Ασφάλιση των Οχημάτων, Μηχανημάτων Έργου κ.λπ. από τη χρήση τους σαν Εργαλεία.

Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η Αστική Ευθύνη του Αναδόχου για ζημιές, ατυχήματα κ.λπ. που θα προκληθούν σε τρίτους από τα οχήματα, μηχανήματα Έργου κ.λπ. που θα χρησιμοποιηθούν από αυτόν σαν εργαλεία για την εκτέλεση εργασιών κατασκευής Έργου.

Στην παρούσα ασφάλιση τα ποσά αποζημίωσης, οι όροι και προϋποθέσεις κ.λπ. είναι οι αυτοί που ισχύουν στην ασφάλιση Αστικής Ευθύνης έναντι Τρίτων (παρ. 3.3 του παρόντος).

Εξαιρείται ο όρος : Η Υπηρεσία είναι συνασφαλισμένη.

6. - Ασφάλιση ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η ασφάλιση του Προσωπικού περιλαμβάνει δύο (2) περιπτώσεις :

6.1 Ασφάλιση Προσωπικού του Αναδόχου

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει το εν γένει εργατοτεχνικό και υπαλληλικό προσωπικό σύμφωνα με τις διατάξεις της Ελληνικής Εργατικής Νομοθεσίας.

Ειδικότερα για το ημεδαπό προσωπικό απαιτείται, σύμφωνα με την Εργατική Νομοθεσία ασφάλιση στο ΙΚΑ ή σε άλλο Οργανισμό Κύριας ή Επικουρικής Ασφάλισης ανάλογα με την ειδικότητα.

Για το αλλοδαπό προσωπικό απαιτείται αντίστοιχη ασφάλιση, που να προβλέπεται δηλαδή από την Εργατική Νομοθεσία της Χώρας προέλευσης του προσωπικού και να μην αντιβαίνει στις διατάξεις της Ελληνικής Εργατικής Νομοθεσίας. Ο Ανάδοχος προκειμένου να πληρωθεί, πρέπει οπωσδήποτε, να υποβάλει έγκαιρα στην αρμόδια Υπηρεσία του Εργοδότη, όλα τα αναγκαία δικαιολογητικά ασφάλισης του εν γένει εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού του.

6.2 Ασφάλιση συμβούλων ή συνεργατών του Αναδόχου

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει τους πάσης φύσεως συμβούλους ή συνεργάτες του που θα ασχοληθούν για τις ανάγκες του Έργου. Στην περίπτωση αυτή ο Ανάδοχος πρέπει να μεριμνήσει για την Ασφάλιση των συμβούλων ή συνεργατών του, ημεδαπών ή και αλλοδαπών, έναντι κινδύνων προσωπικών ατυχημάτων σε Ασφαλιστικό Φορέα της επιλογής του.

Από την περίπτωση αυτή εξαιρούνται οι αλλοδαποί συνεργάτες και σύμβουλοι του Αναδόχου για τους οποίους έχουν γίνει ήδη ανάλογες ασφαλίσεις στην

χώρα τους, οι οποίες ισχύουν για την εδώ παραμονή τους και δεν αντιβαίνουν την Ελληνική Νομοθεσία.

Ο Ανάδοχος έχει την ευθύνη της φύλαξης και παρακολούθησης των αντίστοιχων Ασφαλιστηρίων. Για την πιστοποίηση των ασφαλίσεων αυτών ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία, Υπεύθυνη Δήλωση ότι πράγματι οι Σύμβουλοι, συνεργάτες του κ.λπ., είναι ασφαλισμένοι έναντι κινδύνων προσωπικών ατυχημάτων. Οι υπεύθυνες αυτές Δηλώσεις φυλάσσονται στην Υπηρεσία.

7.- Ασφάλιση ΥΛΙΚΩΝ της Υπηρεσίας που χορηγούνται στον Ανάδοχο

7.1 Αντικείμενο Ασφάλισης

Η Ασφαλιστική Εταιρεία ασφαλίζει σε ανοιχτή βάση και Κατά Παντός Κινδύνου τα υλικά, εργαλεία, μηχανήματα, εφόδια και παρεμφερή είδη που χορηγεί η Υπηρεσία στον Ανάδοχο για την εκτέλεση των εργασιών της Σύμβασης.

Η ευθύνη των ασφαλιστών αρχίζει από τη στιγμή που τα υλικά αυτά παραδίδονται από την Υπηρεσία, στον Ανάδοχο για την ενσωμάτωσή τους στα Έργα.

ΑΡΘΡΟ 49ο

Ισχύουσα Νομοθεσία – Κανονισμοί

49.1 Στην Εργολαβία αυτή ισχύουν :

49.1.1 Οι διατάξεις του Ν. 1418/84 “Δημ. Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων”, όπως ισχύει μετά την τροποποίηση και συμπλήρωσή του από τους Νόμους Ν. 2229/94, 2308/95, 2338/95, 2372/96, 2576/98 και 2940/01, 3669/08.

49.1.2 Οι διατάξεις του Π.Δ. 609/85 “Κατασκευή Δημ. Έργων”, όπως ισχύει μετά από την τροποποίηση και συμπλήρωσή του από τα Προεδρικά Διατάγματα 286/94, 368/94, 402/96, 210/97, 285/97, και 218/99 καθώς και οι διατάξεις της αριθ. Δ17α/03/74/ΦΝ 312/16-12-94, Απόφασης της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως ισχύει σήμερα.

49.1.3 Το Π.Δ. 472/85 “Σύνθεση Επιτροπών Μ.Ε.Ε.Π και ΜΕΚ και άλλες ρυθμίσεις”, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του από το Π.Δ. 368/94.

49.2 Στην εκπόνηση των διαφόρων μελετών, που αναφέρονται στην παρούσα Διακήρυξη, καθώς επίσης και για την κατασκευή των έργων θα ληφθούν υπόψη και οι παρακάτω κανονισμοί και αποφάσεις :

49.2.1 Ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (Γ.Ο.Κ), που περιέχεται στο Ν. 1577/85, όπως αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τους Ν. 1647/86 και Ν. 1722/88 και 2831/2000.

49.2.2 Ο Κτιριοδομικός Κανονισμός (Φ.Ε.Κ. 59Α/3.2.1989), όπως ισχύει σήμερα.

49.2.3 Οι κανονισμοί για την ασφαλή διακίνηση ατόμων με ειδικά προβλήματα Α.Μ.Ε.Α.

49.2.4 Οι προδιαγραφές Οικοδομικών Κτιριακών Μελετών και οι σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις, που αφορούν στις Τεχνικές Προδιαγραφές Μελετών.

- 49.2.5 Ο νέος Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός.
- 49.2.6 Ο Ελληνικός Κανονισμός για τη μελέτη και εκτέλεση έργων από οπλισμένο σκυρόδεμα “Κανονισμός Τεχνολογίας Σκυροδέματος” (Κ.Τ.Σ. -97) και οι σχετικές ισχύουσες διατάξεις.
- 49.2.6 Οι Αποφάσεις και Εγκρίσεις, που αναφέρονται σε ειδικές κατασκευές, σε εγκρίσεις σιδηρού οπλισμού και λοιπών υλικών, σε εγκρίσεις συστημάτων ενίσχυσης υφιστάμενων κτηρίων κ.λπ.
- 49.2.7 Ο Κανονισμός Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων.
- 49.2.8 Οι διατάξεις της Δ.Ε.Η.
- 49.2.9 Οι Κανονισμοί Εγκατάστασης και Λειτουργίας Ανελκυστήρων.
- 49.2.10 Οι Κανονισμοί Διάθεσης Λυμάτων, Ακαθάρτων και Ομβρίων.
- 49.2.11 Οι Κανονισμοί Υδραυλικών Εγκαταστάσεων.
- 49.2.12 Οι Κανονισμοί Μηχανολογικών Εγκαταστάσεων.
- 49.2.13 Οι εγκεκριμένες ΤΟΤΕΕ.
- 49.2.14 Οι Γερμανικοί Κανονισμοί ή αντίστοιχοι κανονισμοί άλλων Χωρών σε θέματα που δεν καλύπτονται από τους παραπάνω κανονισμούς και αποφάσεις.
- 49.2.15 Οι Κανονισμοί που αναφέρονται στο τεύχος της Τεχνικής Περιγραφής Οικοδομικών και Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων καθώς και κάθε άλλη διάταξη που θα ισχύει κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της Περίληψης Διακήρυξης της Δημοπρασίας.
- 49.2.16 Τα Π.Δ. 778/80 και 1073/81 “Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση Οικοδομικών Εργασιών”.
- 49.2.17 Οι τοπικές δεσμεύσεις λόγω Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, γειτνίασης με αγωγούς υψηλής τάσης της Δ.Ε.Η. κ.λπ.
- 49.2.18 Τα Αναλυτικά Τιμολόγια διαφόρων κατηγοριών εργασιών (ΑΤΟΕ, ΑΤΗΕ, ΑΤΕΟ, κ.λπ.).
- 49.2.19 Η εγκύκλιος 16/18-6-01 του ΥΠΕΧΩΔΕ/ΓΓΔΕ σχετική με την καθιέρωση φακέλου ασφαλείας και υγείας (ΦΑΥ) και σχεδίου Ασφαλείας και Υγείας (ΣΑΥ)
- 49.2.20 Η εγκύκλιος 33/ΔΕΕΠΠ 580/1-12-2000 σχετική με την αναγκαιότητα για την εκπόνηση και εφαρμογή προγράμματος ποιότητας έργου (ΠΠΕ) στα δημόσια έργα.
- 49.2.21 Τα συμβατικά τεύχη και στοιχεία του σχετικού άρθρου της Διακήρυξης.
Στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από τα παραπάνω, θα ισχύουν, οι κανονισμοί, οδηγίες και επί μέρους προδιαγραφές που μνημονεύονται στα υπόλοιπα τεύχη δημοπράτησης, καθώς επίσης και οι οδηγίες της Υπηρεσίας.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ρέθυμνο Ιανουάριος 2013

Ρέθυμνο Ιανουάριος 2013

Οι Μελετητές Μηχανικοί

Για την Τ.Υ.Δ.Ρ.